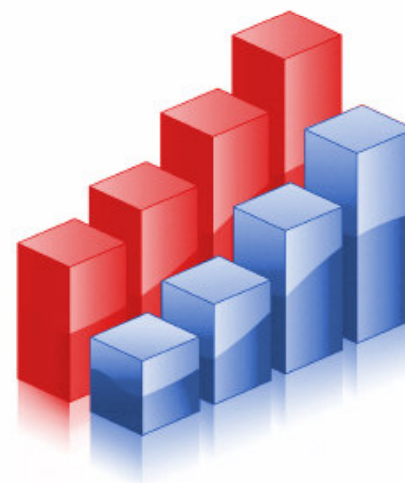

Zagrożenia wobec dzieci w internecie

raport z badania gemiusReport
przeprowadzonego na zlecenie
Fundacji Dzieci Niczyje

wrzesień 2008 r.

Spis treści

- Cele raportu 3
- Metoda badania 5
- Podsumowanie wyników 7
- Co grozi dzieciom w internecie? 10
- Pornografia dziecięca i pedofilia w internecie 26
- Zwalczanie zagrożeń wobec dzieci w internecie 42
- Dane socjo-demograficzne 47

Cele raportu

3

Cele raportu

- Poznanie opinii internautów o zagrożeniach związanych z treściami brutalnymi i pornograficznymi, z którymi mogą zetknąć się dzieci w internecie;
- Poznanie opinii internautów o dostępności pornografii dziecięcej w internecie;
- Ocena, jak często wg respondentów zdarzają się w internecie przestępstwa o charakterze seksualnym dotyczące dzieci i jak postrzegana jest możliwość ich zwalczania;
- Zbadanie postaw użytkowników sieci wobec prawnego zakazu internetowych przestępstw dotyczących dzieci oraz wiedzy na temat obowiązujących regulacji prawnych w Polsce.

Metoda badania

5

Metoda badania

- Badanie zostało zrealizowane za pomocą ankiet internetowych emitowanych na witrynach korzystających z bezpłatnej wersji systemu stat24 lub bezpłatnego audytu site-centric stat.pl/PBI. Losowa emisja została przeprowadzona w okresie 29 sierpnia – 8 września 2008 roku.
- Analizą objęto 1999 wypełnionych do końca kwestionariuszy, zebranych od internautów w wieku 15 lat i więcej.
- Aby dane były reprezentatywne dla całej populacji internautów, odpowiedzi analizowano z wykorzystaniem wagi analitycznej, skonstruowanej na podstawie danych o płci i wieku internautów oraz o ich częstotliwości korzystania z internetu w Polsce, pochodzących z badania Omnibus PBS (II 2008). Przedstawiana pod wykresami liczba respondentów (N), będąca podstawą procentowania, dotyczy danych nieważonych.
- Ze względu na dużą liczbę pytań, niektóre z nich prezentowano tylko połowie, losowo wybranych, internautów. Dlatego liczebności przy niektórych pytaniach wynoszą około połowę całej próby.

Podsumowanie wyników

7

Podsumowanie wyników (1/2)

Badanie dotyczyło różnego typu zagrożeń, z którymi mogą zetknąć się dzieci w internecie - takich jak brutalne lub pornograficzne treści, agresja słowna oraz seksualne nagabywanie. Z drugiej strony badano też postrzeganie dostępności pornografii dziecięcej w sieci. Respondentów poproszono o ocenę, na ile skutecznie można takie zachowania zwalczać i jakie są główne przeszkody w ściganiu przestępstw w internecie. Zbierano też dane o opiniach na temat tego, czy przestępstwa w internecie wobec dzieci powinny być karane i czy, zdaniem respondentów, już są one ścigane przez polskie prawo.

Do najczęstszych zagrożeń internauci zaliczyli publikowanie treści pornograficznych i brutalnych w sposób łatwo dostępny dla dzieci. Około 1/5 respondentów uważała, że oglądanie, gromadzenie i przesyłanie dziecięcej pornografii w internecie zdarza się często lub bardzo często.

Podsumowanie wyników (2/2)

Opinie dotyczące możliwości zwalczania tych zjawisk są podzielone - około 40-50% respondentów uważa, że jest to możliwe, mniej więcej tyle samo ma zdanie przeciwne. Jednak znakomita większość badanych (około 80-90%) jest zgodna, że takie zachowania powinny być ścigane przez prawo. To napiętnowanie zachowań krzywdzących dzieci przez opinię społeczną tylko częściowo, w ocenie badanych, odzwierciedlone jest w polskim prawie. Przy tym niemal 1/5 respondentów deklaruje brak rozeznania w regulacjach prawnych dotyczących krzywdzenia dzieci w internecie.

Najważniejszymi barierami w ochronie dzieci w internecie są: zbyt mała aktywność samych internautów, którzy nie zgłaszają nieprawidłowości odpowiednim służbom oraz za małe zaangażowanie dostawców usług internetowych. Niedostateczne zaangażowanie Policji i brak odpowiednich uregulowań prawnych były wskazywane stosunkowo rzadziej. Przy tym internauci deklarują duże przyzwolenie na aktywne działania Policji wobec takich przestępstw, mianowicie na stosowanie prowokacji.

Co grozi dzieciom w internecie?

10

Co grozi dzieciom w internecie?

- Pytania w sekcji dotyczącej zagrożeń miały na celu dostarczenie informacji o tym, jak postrzegane są przez internautów następujące zjawiska zagrażające dzieciom zdarzające się w internecie:
 - publikowanie wizerunku dziecka bez jego zgody;
 - przemoc słowna wobec dzieci (wulgarne wyzywanie, straszenie, nękanie);
 - publikowanie materiałów nawołujących do przemocy lub nietolerancji wobec ludzi innej rasy, narodowości lub wyznania w sposób łatwo dostępny dla dzieci;
 - publikowanie brutalnych treści w sposób łatwo dostępny dla dzieci;
 - publikowanie treści pornograficznych w sposób łatwo dostępny dla dzieci;
 - celowe udostępnianie treści pornograficznych dzieciom.
- Respondenci zostali poproszeni o ocenę jak często – ich zdaniem – takie zdarzenia mają miejsce, czy możliwe jest ich zwalczanie, czy powinny być zakazane i czy sądzą, że są one ścigane przez polskie prawo.

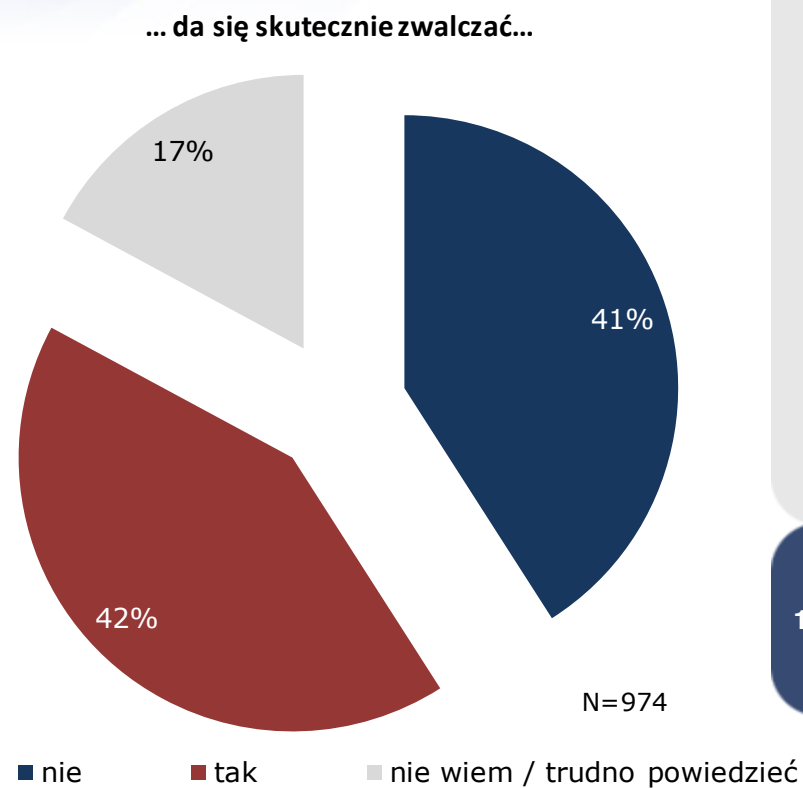
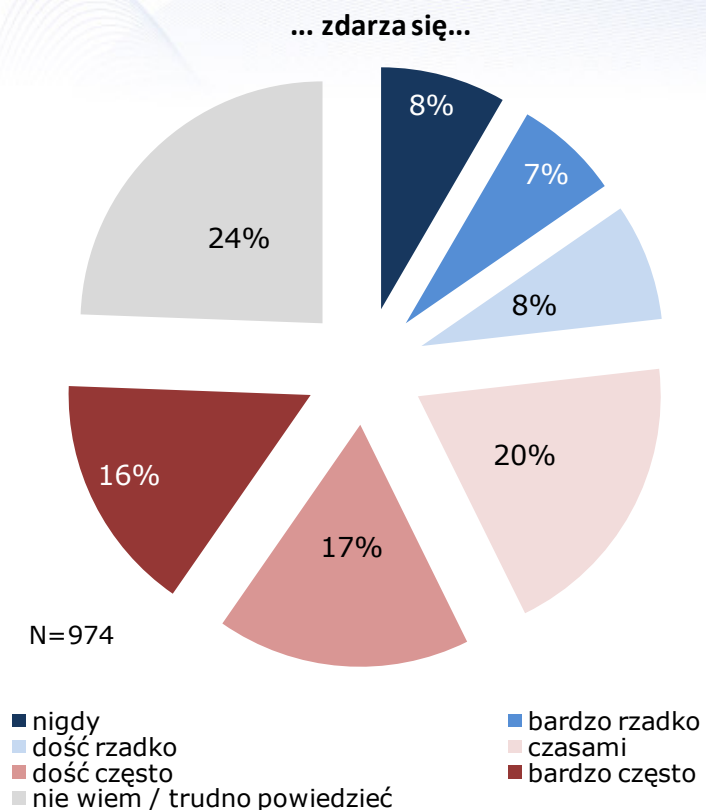
Co grozi dzieciom w internecie - podsumowanie

- Według internautów, najczęściej pojawiającymi się zagrożeniami w internecie są: publikowanie w sposób łatwo dostępny dla dzieci treści pornograficznych oraz brutalnych – ponad połowa internautów uważa, że zdarza się to często lub bardzo często. Są to więc zagrożenia związane z niedbałością lub niewystarczającym poziomem zabezpieczeń publikowanych treści.
- Zagrożenia związane z celowym krzywdzeniem dzieci są postrzegane jako zdarzające się rzadziej – dla porównania, ok. 1/4 respondentów uważa, że celowe udostępnianie treści pornograficznych dzieciom jest zjawiskiem częstym lub bardzo częstym.
- Mężczyźni bardziej skłonni są uznawać, że zagrożenia wobec dzieci w internecie zdarzają się rzadko lub bardzo rzadko, zaś kobiety częściej wskazują odpowiedzi świadczące o obecności zagrożeń.
- Opinie respondentów na temat możliwości skutecznego przeciwdziałania zagrożeniom wobec dzieci w internecie są zróżnicowane – odsetek osób twierdzących, że zjawiska te da się zwalczać waha się od 39% w przypadku przemocy słownej do 52% dla celowego udostępniania treści pornograficznych dzieciom.

Co grozi dzieciom w internecie - podsumowanie

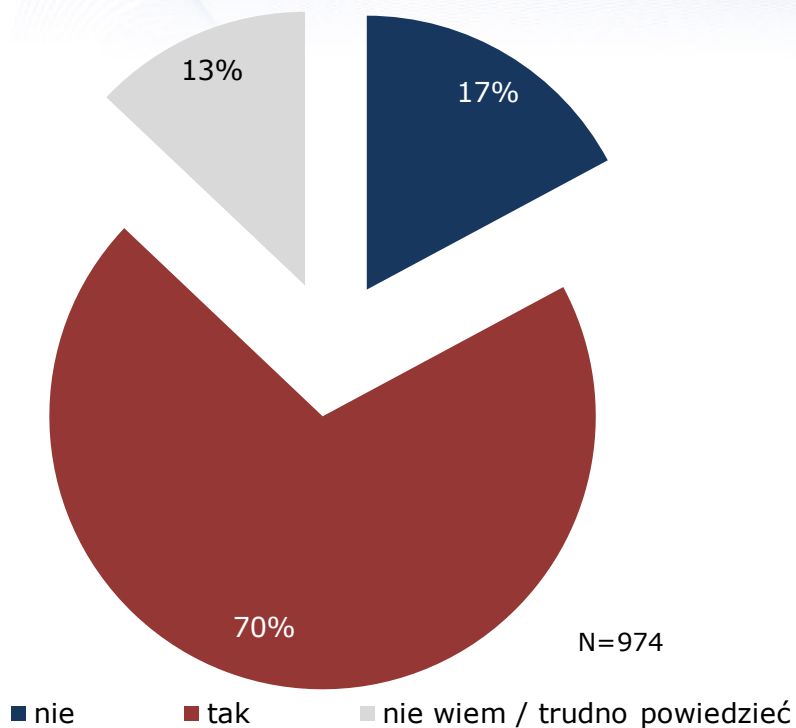
- Większość internautów zgadza się co do tego, że omawiane zjawiska powinny być zabronione – od 70% uznających konieczność zakazania publikowania wizerunku dziecka bez jego zgody do 86% respondentów uważających, że nielegalne powinno być celowe udostępnianie treści pornograficznych dzieciom. Znamienne, że w przypadku każdego z badanych zagrożeń co najmniej 10% respondentów jest przeciwna wprowadzaniu prawnych zakazów.
- Percepcja obecnego stanu prawnego wskazuje, że w opinii respondentów nie przystaje on do stanu idealnego. O ile dla każdego z zagrożeń co najmniej 70% internautów uważało, że powinny one być obwarowane prawnie, tak już blisko dwa razy mniej internautów uważa, że takie regulacje faktycznie istnieją. Najmniej, bo 37% użytkowników uważa, że polskie prawo zakazuje publikowania wizerunku dziecka bez jego zgody. Najwyższy wynik uzyskało celowe udostępnianie treści pornograficznych dzieciom, ścigane przez prawo według 68% respondentów.
- Średnio blisko 1/5 respondentów deklaruje niewiedzę lub niepewność w kwestii obowiązujących regulacji prawnych dotyczących zagrożeń czyhających na dzieci w internecie.

Publikowanie wizerunku dziecka bez jego zgody...

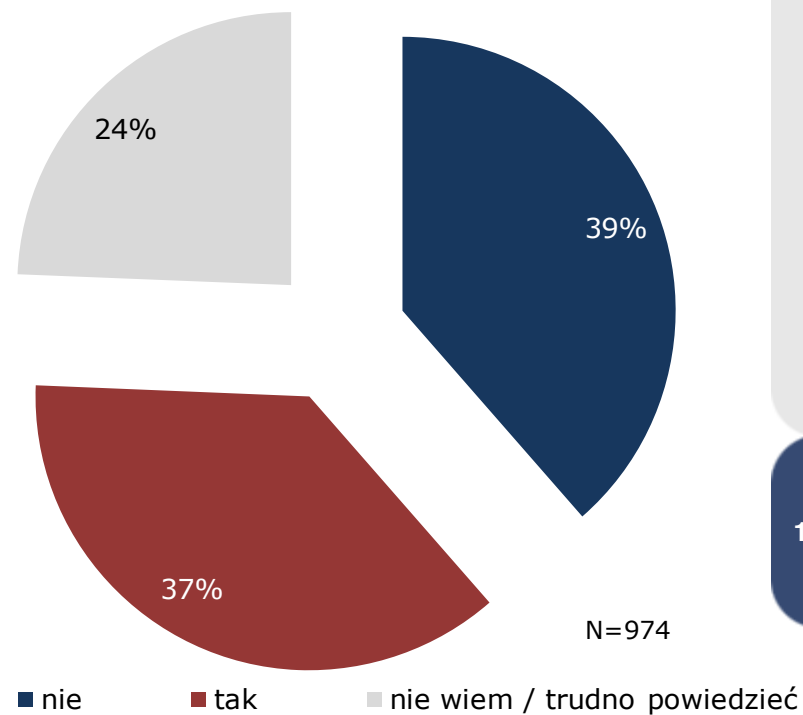

Publikowanie wizerunku dziecka bez jego zgody...

... powinno być zakazane...

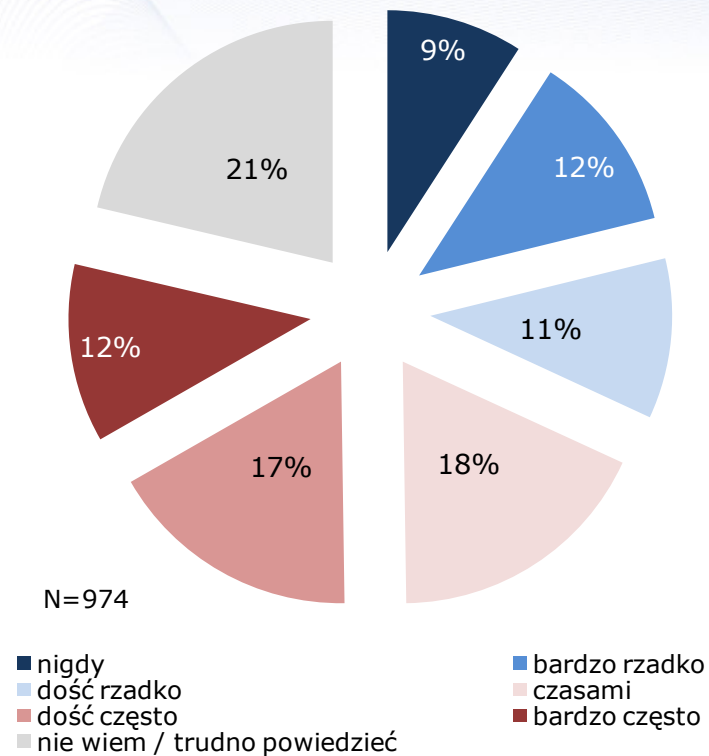

... jest zakazane przez polskie prawo...

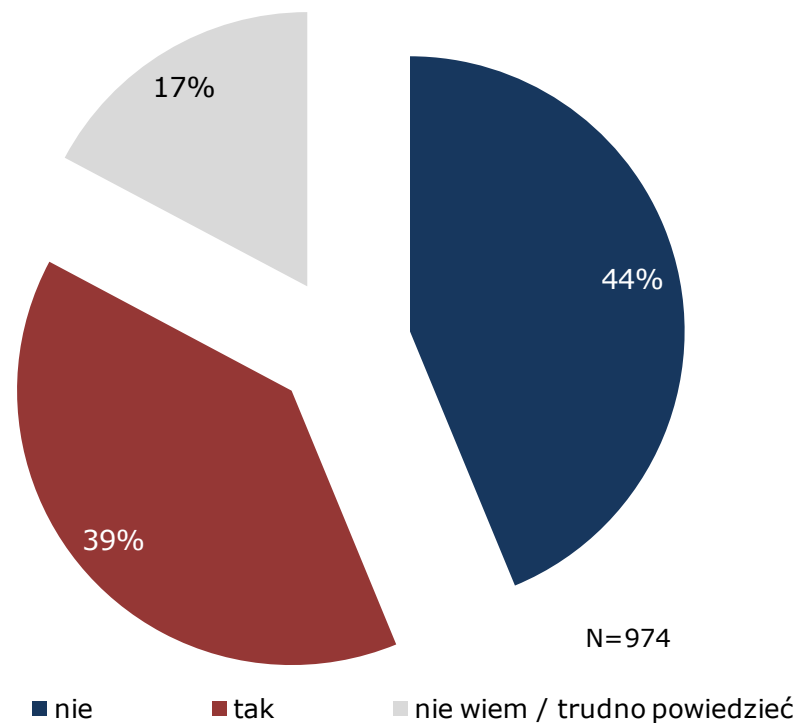

Przemoc słowna wobec dzieci (wulgarne wyzywanie, straszenie, nękanie)...

... zdarza się...

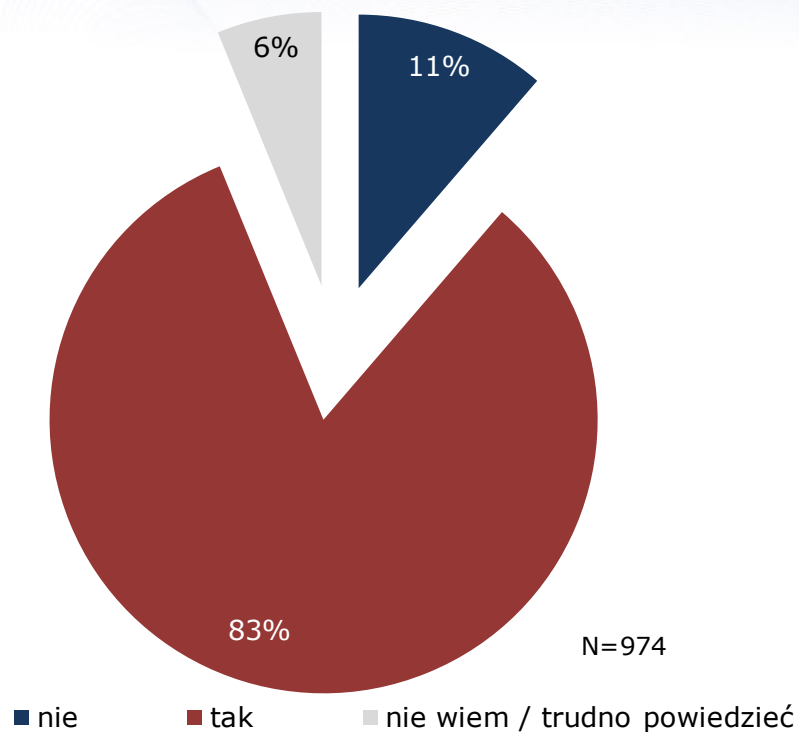

... da się skutecznie zwalczać...

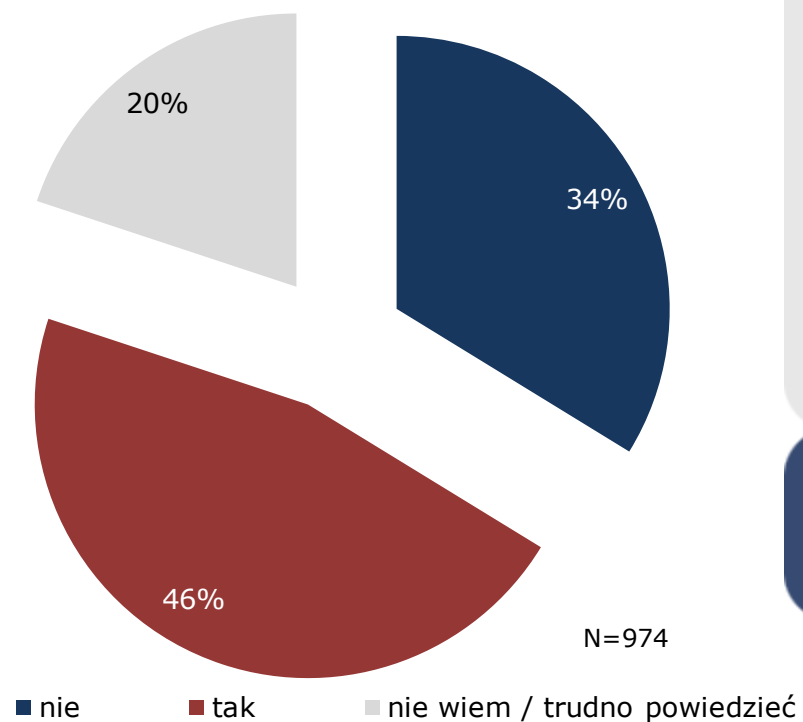

Przemoc słowna wobec dzieci (wulgarne wyzywanie, straszenie, nękanie)...

... powinno być zakazane...

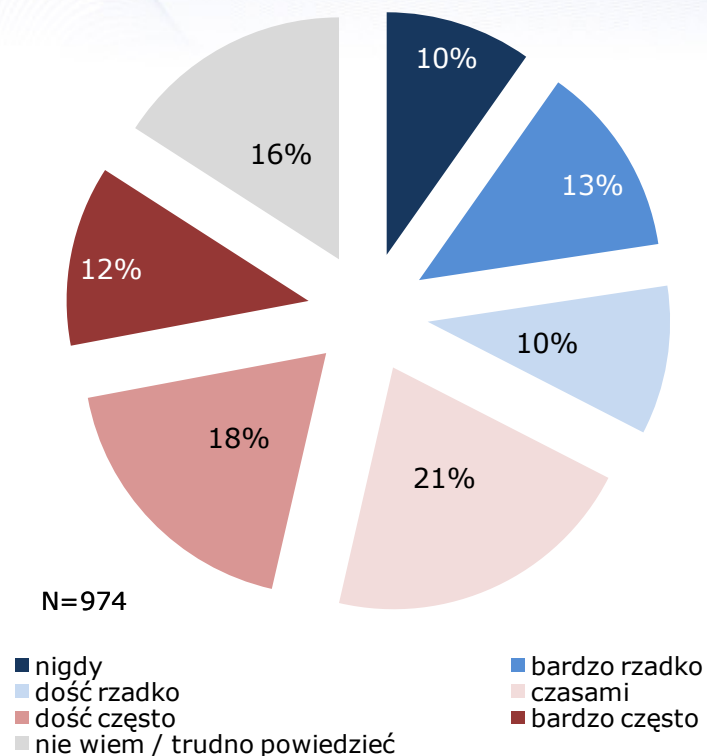

... jest zakazane przez polskie prawo...

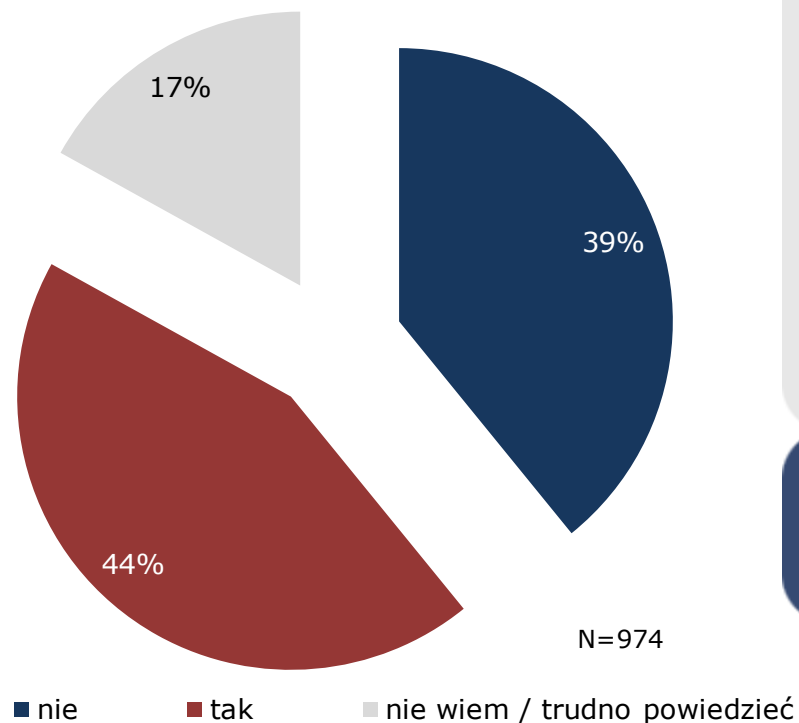

Publikowanie materiałów nawołujących do przemocy lub nietolerancji wobec ludzi innej rasy, narodowości lub wyznania w sposób łatwo dostępny dla dzieci...

... zdarza się...

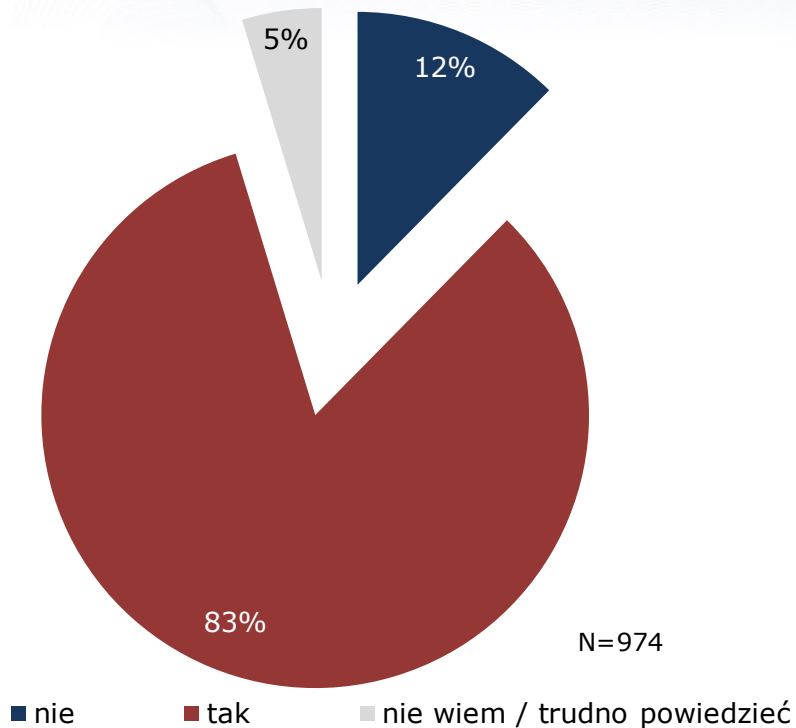

... da się skutecznie zwalczać...

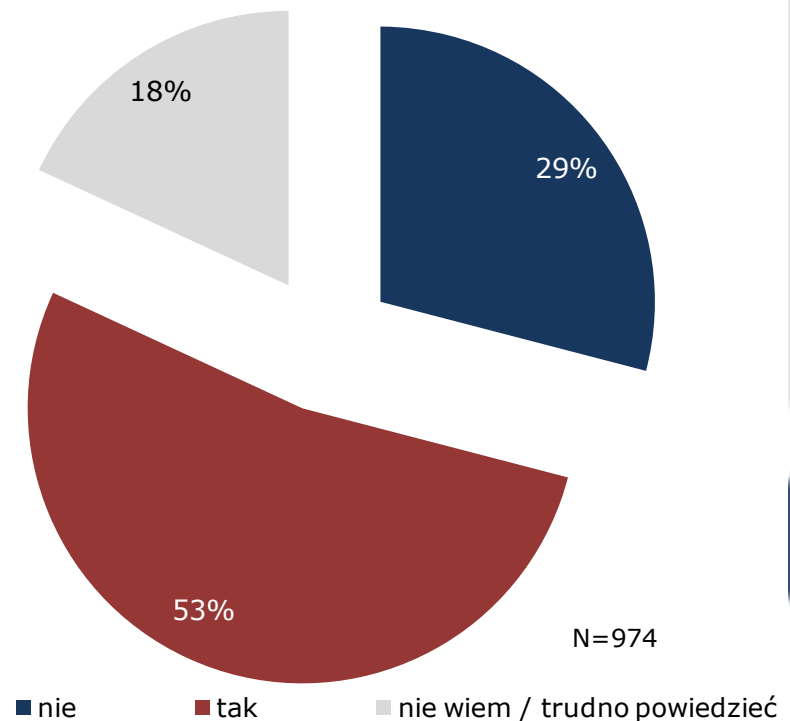

Publikowanie materiałów nawołujących do przemocy lub nietolerancji wobec ludzi innej rasy, narodowości lub wyznania w sposób łatwo dostępny dla dzieci...

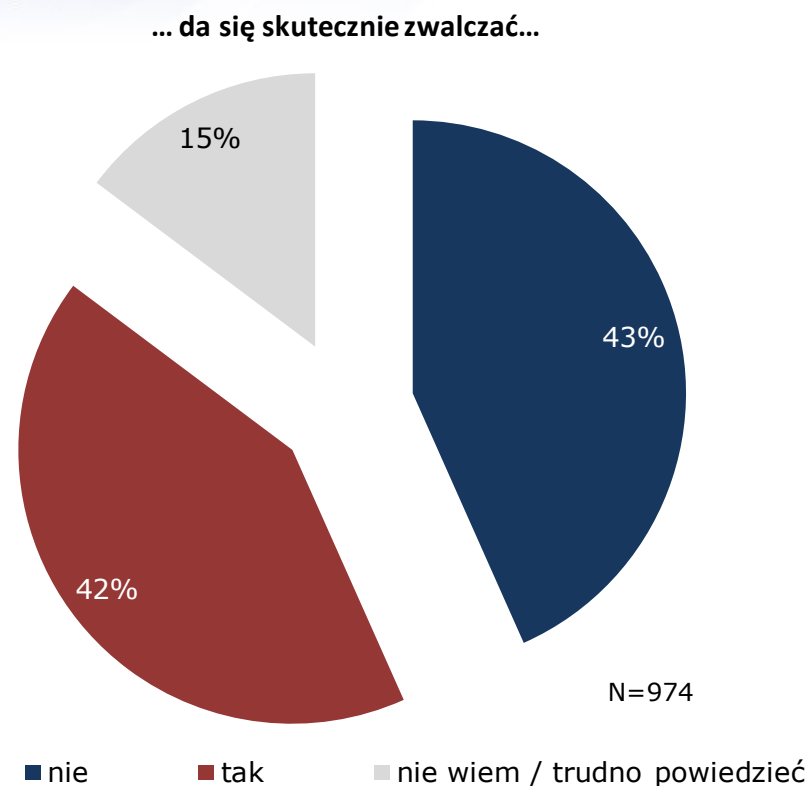
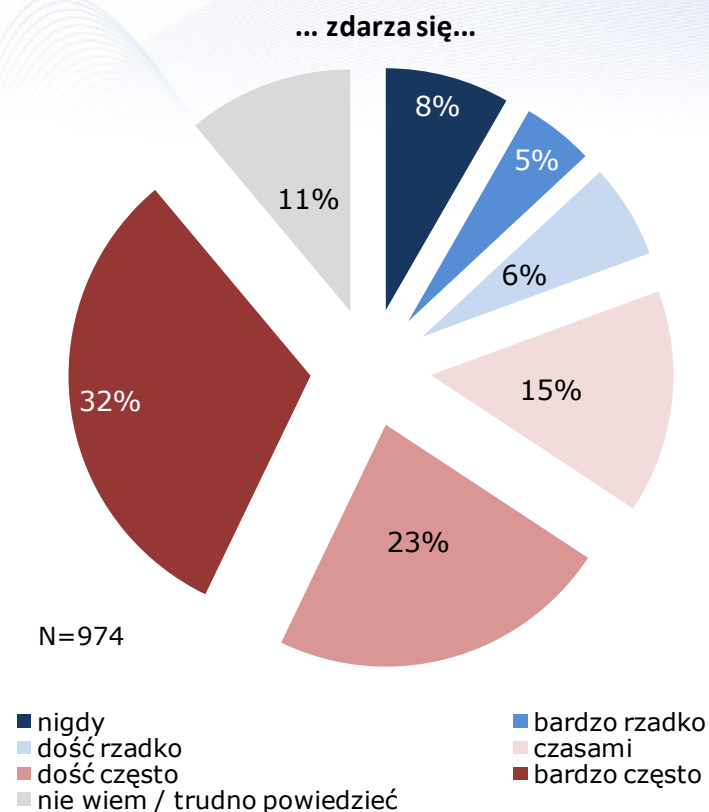
... powinno być zakazane...

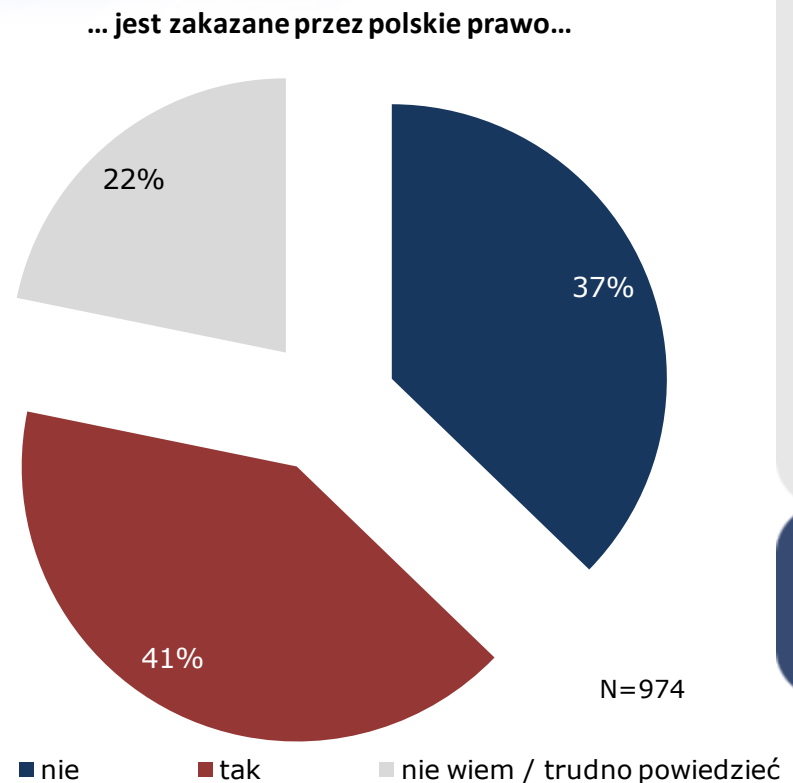
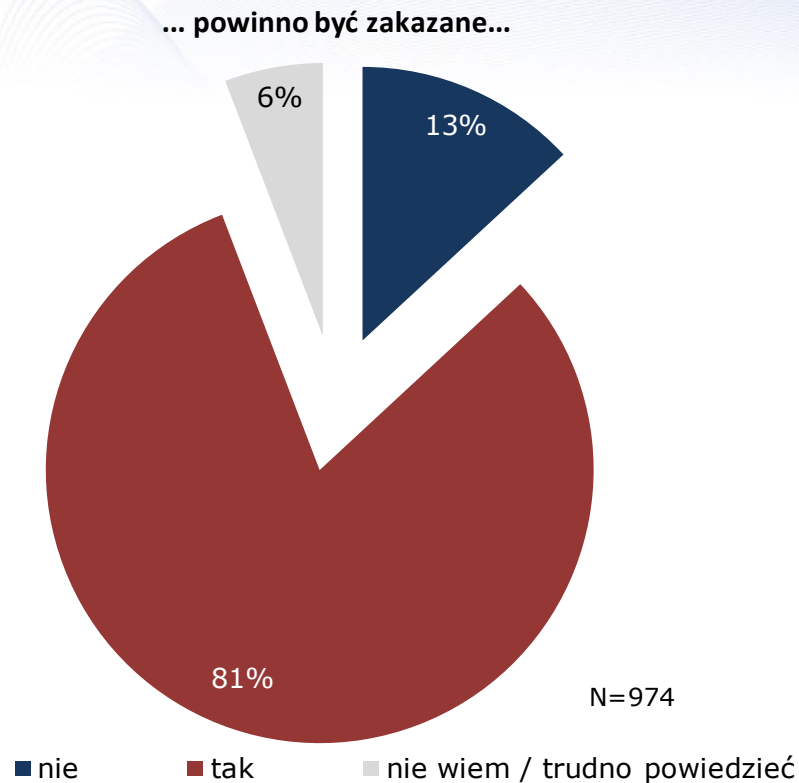
... jest zakazane przez polskie prawo...

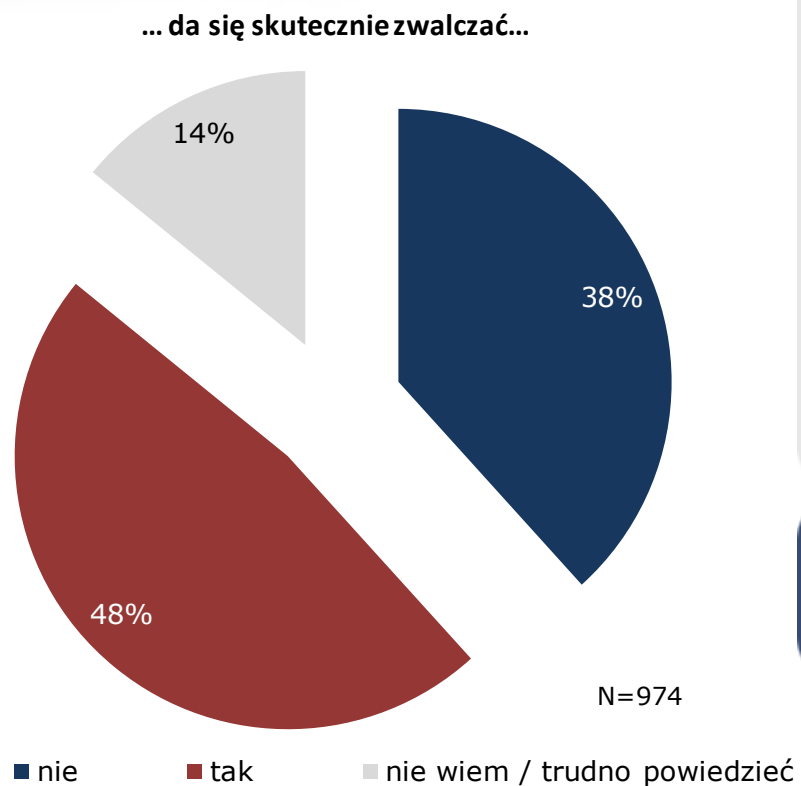
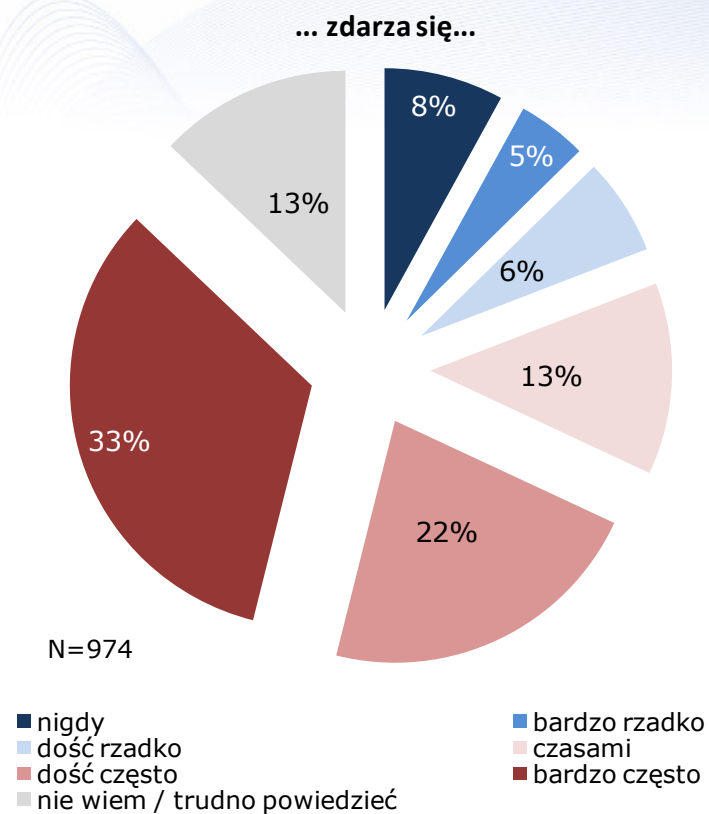
Publikowanie brutalnych treści w sposób łatwo dostępny dla dzieci...

Publikowanie brutalnych treści w sposób łatwo dostępny dla dzieci...

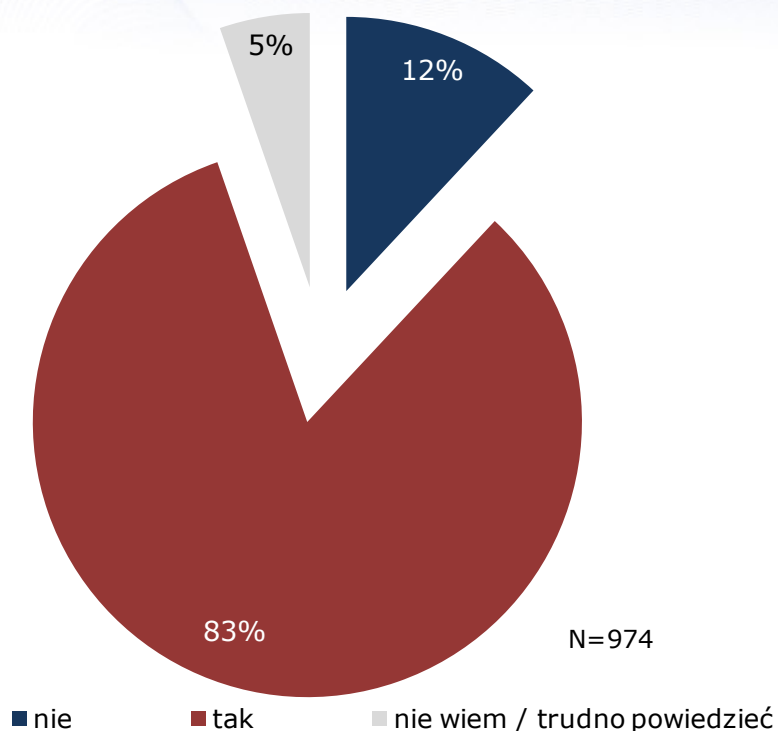

Publikowanie treści pornograficznych w sposób łatwo dostępny dla dzieci...

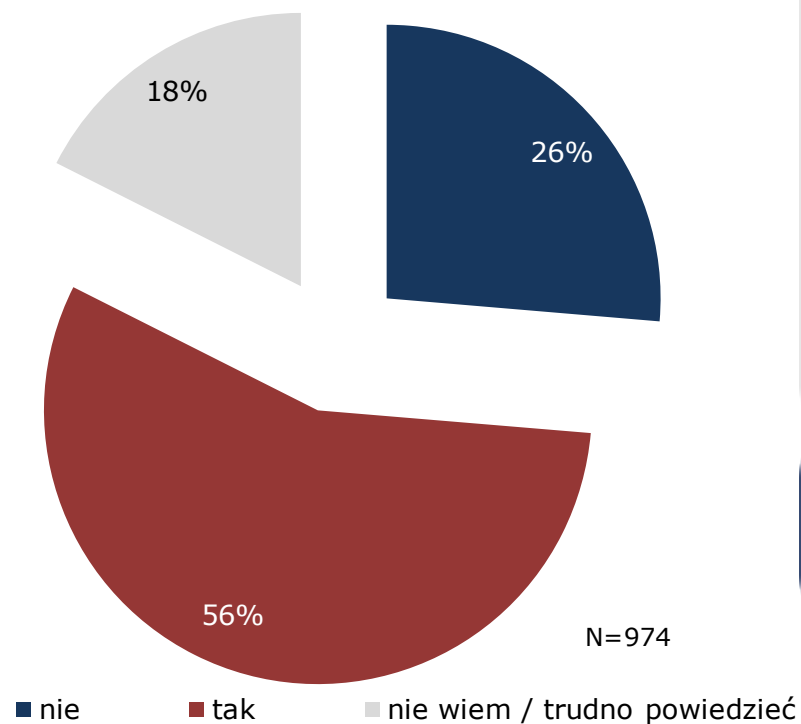

Publikowanie treści pornograficznych w sposób łatwo dostępny dla dzieci...

... powinno być zakazane...

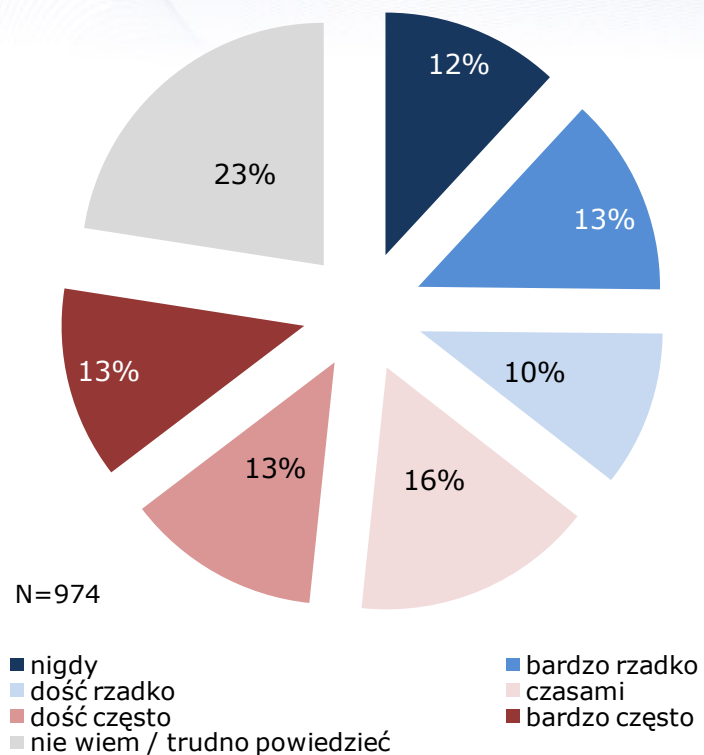

... jest zakazane przez polskie prawo...

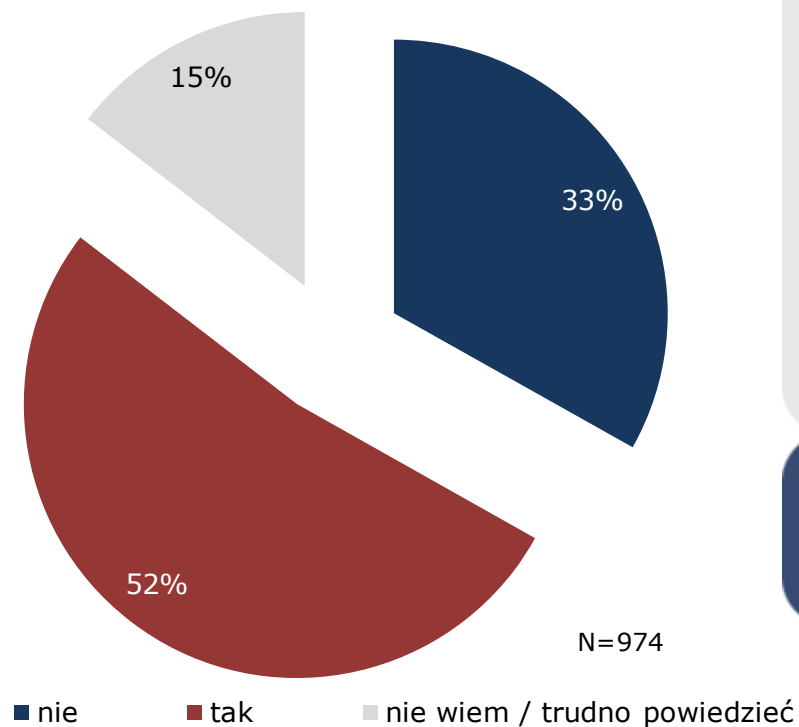

Celowe udostępnianie treści pornograficznych dzieciom...

... zdarza się...

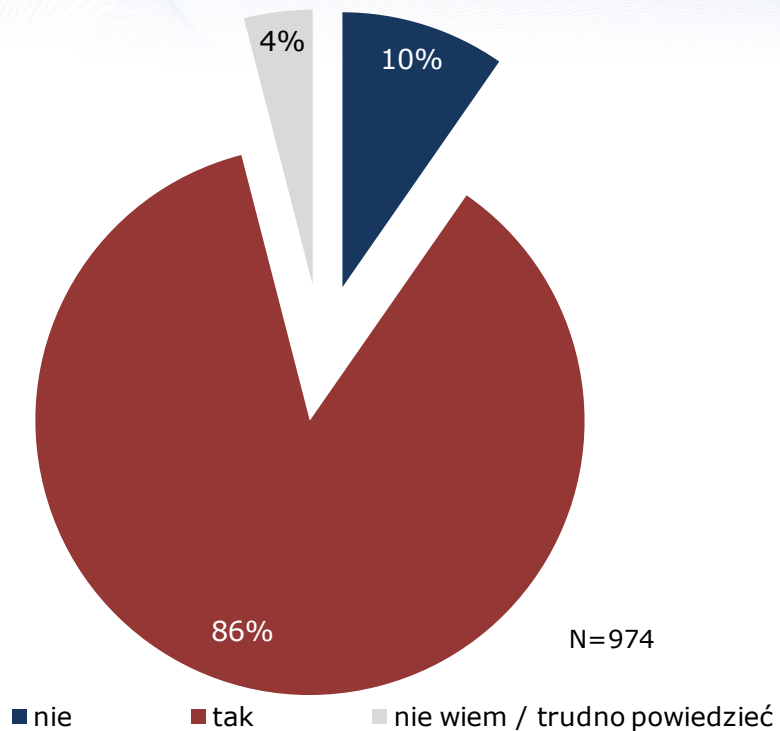

... da się skutecznie zwalczać...

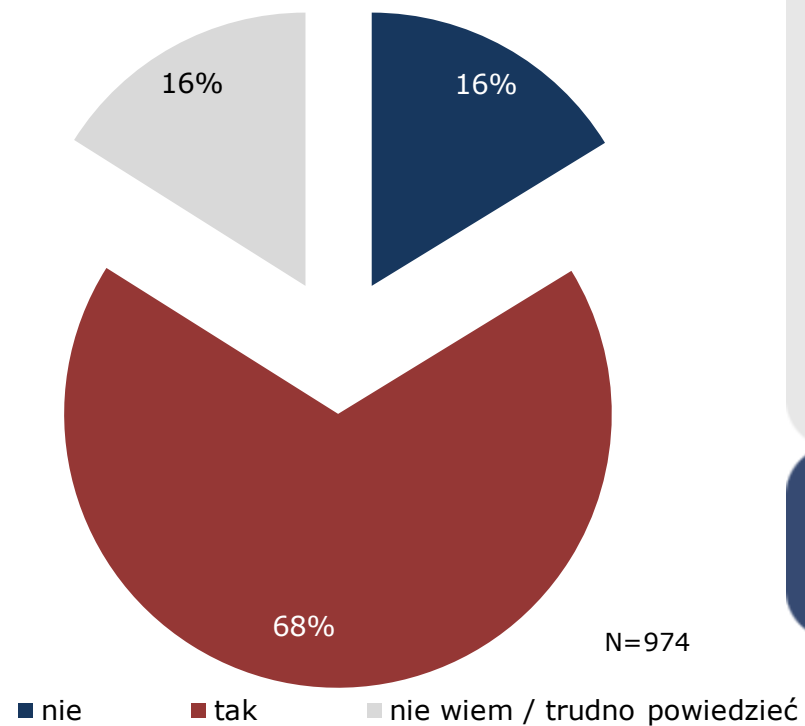

Celowe udostępnianie treści pornograficznych dzieciom...

... powinno być zakazane...

... jest zakazane przez polskie prawo...

Pornografia dziecięca i pedofilia w internecie

26

Pornografia dziecięca i pedofilia w internecie

- Druga sekcja pytań dotyczyła pornografii dziecięcej i pedofilii. Seria pytań miała na celu dostarczenie informacji o tym, jak internauci postrzegają następujące zjawiska w sieci:
 - oglądanie dziecięcej pornografii;
 - gromadzenie pornografii dziecięcej na nośnikach danych;
 - publikowanie i przesyłanie pornografii dziecięcej;
 - publikowanie tekstów promujących/wychwalających pedofilię;
 - nakłanianie dzieci przez dorosłych do rozmów na tematy seksualne;
 - nakłanianie dzieci przez dorosłych do spotkań w celach seksualnych.
- Respondenci zostali poproszeni o ocenę, jak często, ich zdaniem, takie zjawiska się zdarzają, czy możliwe jest ich zwalczanie, czy powinny być zakazane i czy sądzą, że są one ścigane przez polskie prawo.

Pornografia dziecięca i pedofilia w internecie

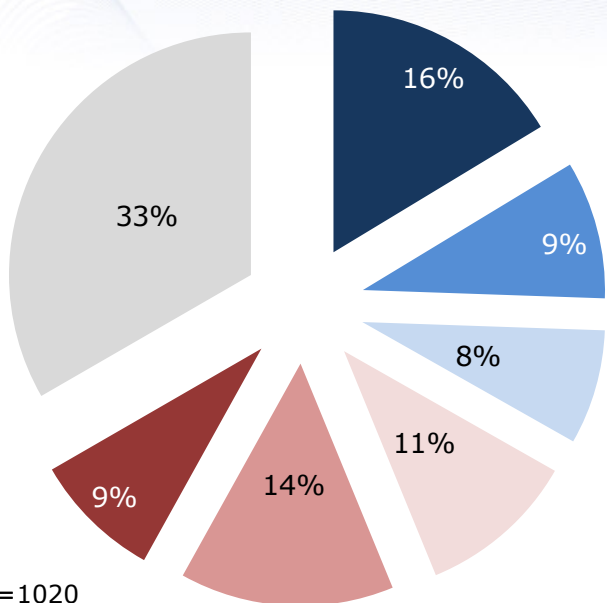
- Około 1/5 internautów jest zdania, że oglądanie, gromadzenie, publikowanie i przesyłanie dziecięcej pornografii zdarza się często lub bardzo często. Niemal dwukrotnie więcej ankietowanych uważa, że zdarza się rzadko, bardzo rzadko lub wręcz nigdy. Podobnie jest w przypadku nakłaniania dzieci do rozmów lub spotkań o charakterze seksualnym. Najbardziej występującym zagrożeniem w percepcji badanych okazuje się być publikowanie tekstów promujących lub wychwalających pedofilię (11% odpowiedzi "zdarza się często" lub "bardzo często").
- Podobnie jak w przypadku ogólnych zagrożeń czyhających na dzieci w internecie, kobiety uznają częściej niż mężczyźni, że zjawiska związane z pedofilią i dziecięcą pornografią zdarzają się często.
- Średnio nieco mniej niż połowa ankietowanych jest optymistyczna w zakresie możliwości zwalczania tych zjawisk. O ile połowa badanych uważa, że publikowanie i przesyłanie pornografii dziecięcej oraz publikowanie tekstów promujących pedofilię da się kontrolować, to już tylko jedna trzecia sądzi, że możliwe jest ściganie dorosłych nakłaniających dzieci do rozmów na tematy seksualne.

Pornografia dziecięca i pedofilia w internecie

- Nagabywanie dzieci przez dorosłych do rozmów na tematy seksualne jest też stosunkowo najłagodniej oceniane – 73% respondentów uważa, że powinno być zakazane, a 15% zezwoliłoby na nie. Niemal 40% internautów uważa, że takie rozmowy są zabronione przez polskie prawo. Pozostałych zachowań związanych z pornografią dziecięcą i pedofilią zabroniłoby prawie 90% badanych.
- Nieco ponad połowa badanych sądzi, że oglądanie dziecięcej pornografii jest ścigane przez prawo, natomiast co czwarty sądzi, że jest to dozwolone. Gromadzenie, publikowanie, przesyłanie i promowanie takich materiałów jest zakazane zdaniem ok. 60-70% użytkowników sieci, podobnie jak spotkania dorosłych z dziećmi w celach seksualnych.
- Średnio ok. 1/5 respondentów deklaruje niewiedzę lub niepewność w kwestii obowiązujących regulacji prawnych dotyczących pedofilii i pornografii dziecięcej w internecie.

Oglądanie dziecięcej pornografii...

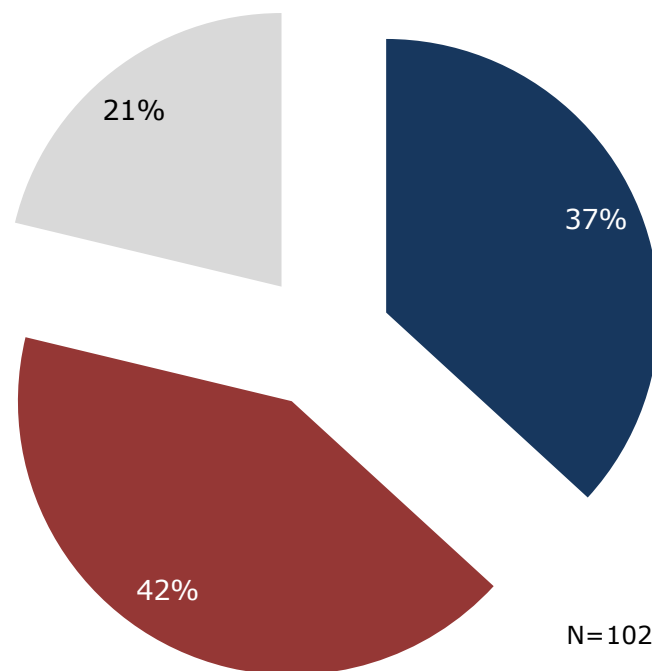
... zdarza się...

N=1020

- nigdy
- dość rzadko
- dość często
- nie wiem / trudno powiedzieć
- bardzo rzadko
- czasami
- bardzo często

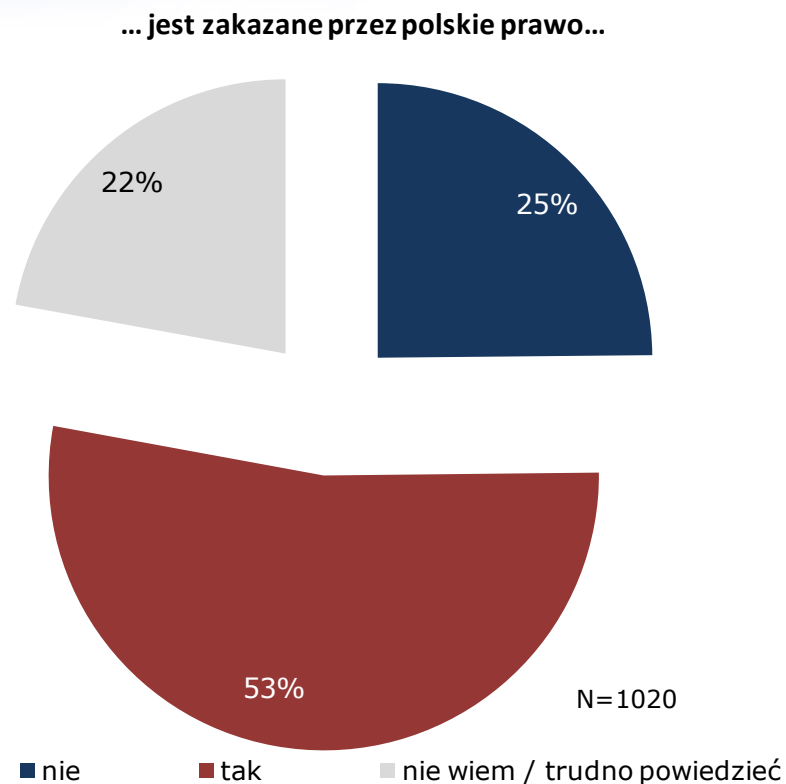
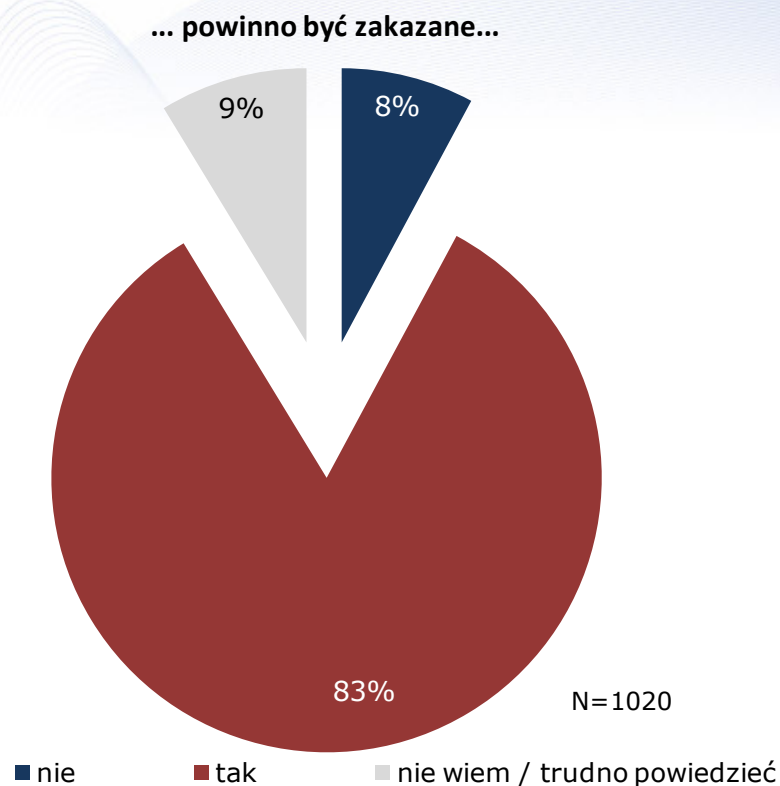
... da się skutecznie zwalczać...

N=1020

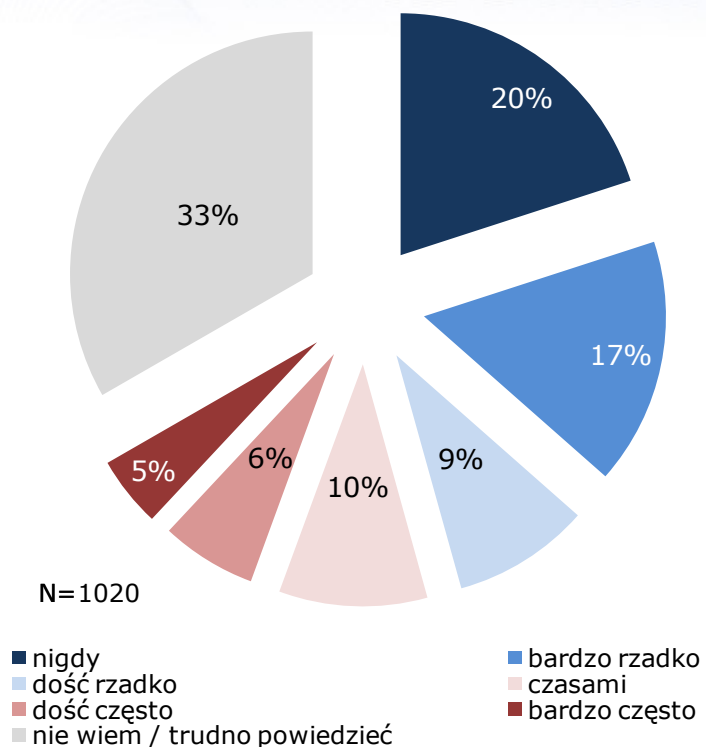
- nie
- tak
- nie wiem / trudno powiedzieć

Oglądanie dziecięcej pornografii...

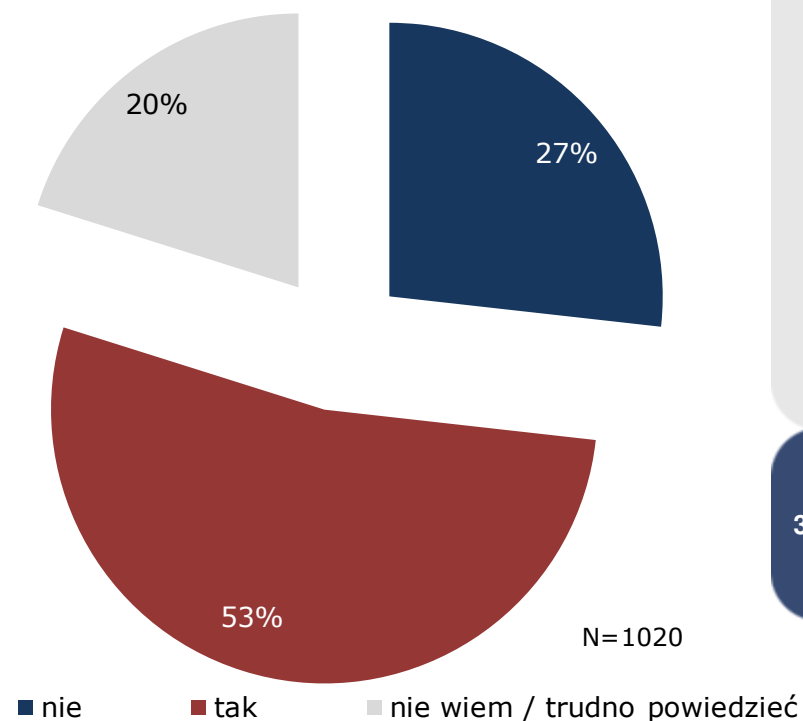

Publikowanie tekstów promujących / wychwalających pedofilię...

... zdarza się...

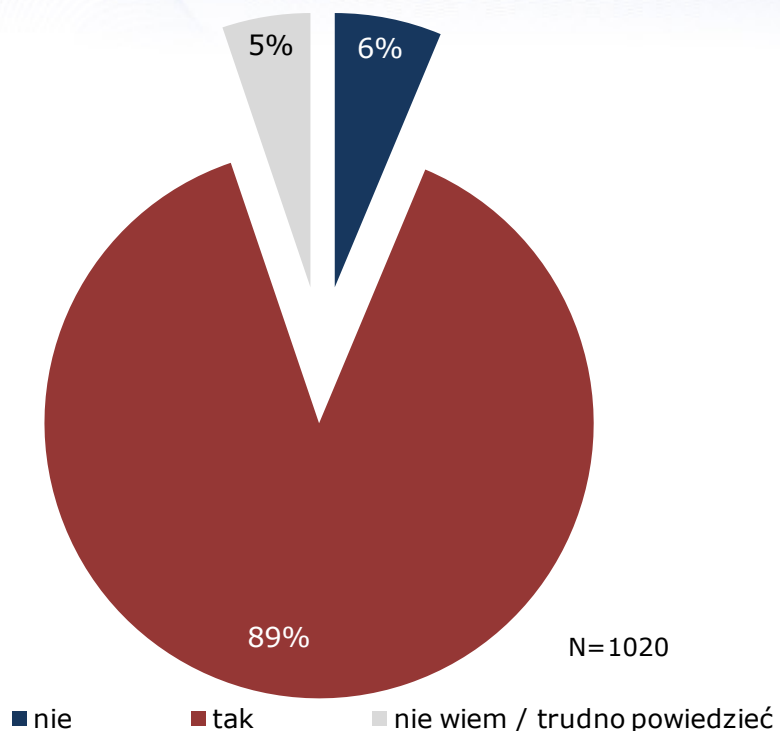

... da się skutecznie zwalczać...

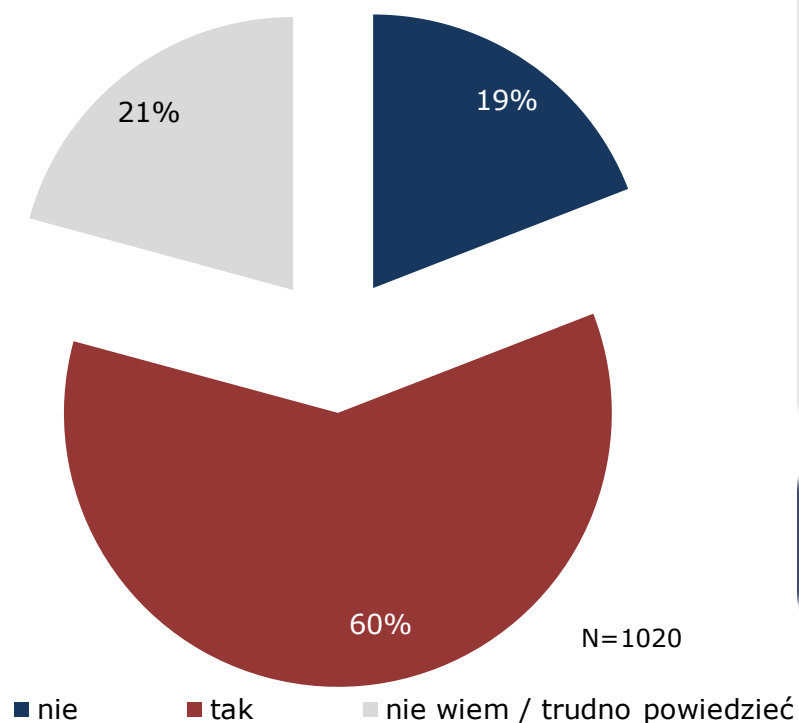

Publikowanie tekstów promujących / wychwalających pedofilię...

... powinno być zakazane...

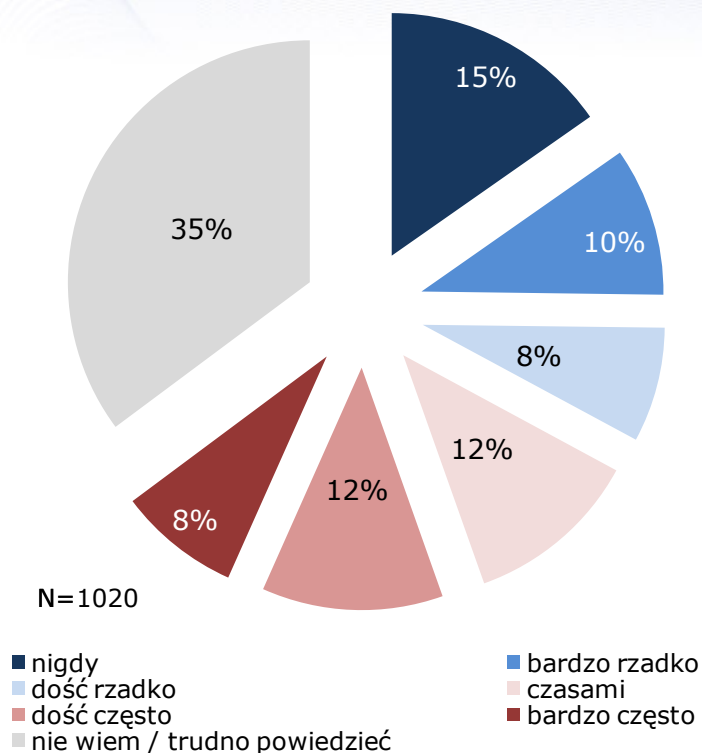

... jest zakazane przez polskie prawo...

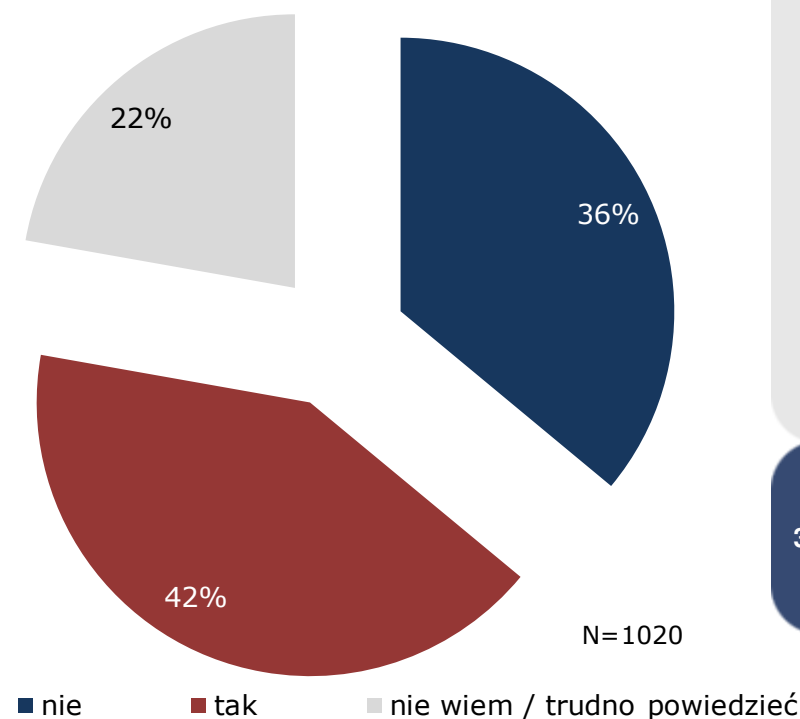

Gromadzenie pornografii dziecięcej na nośnikach danych...

... zdarza się...

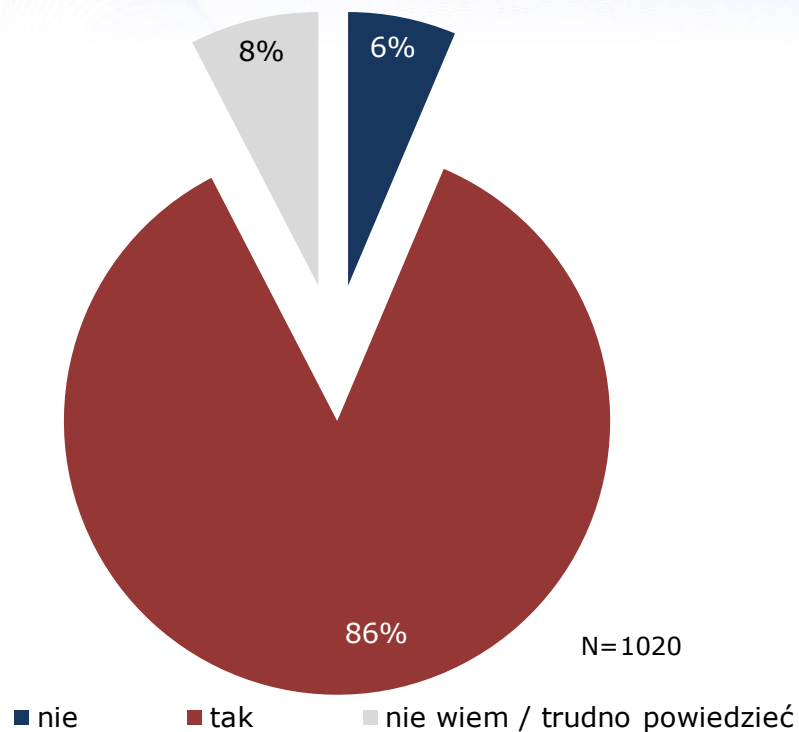

... da się skutecznie zwalczać...

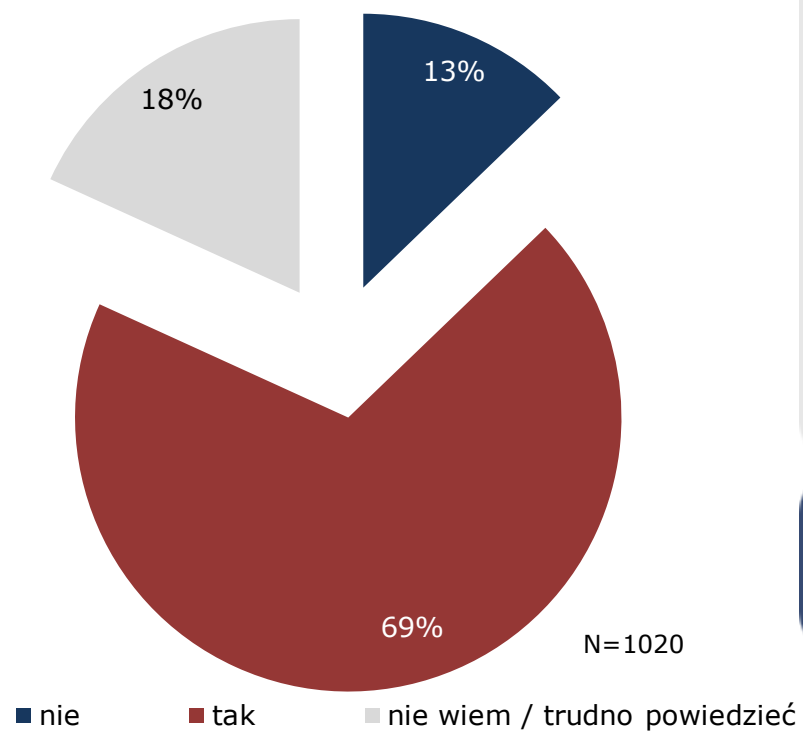

Gromadzenie pornografii dziecięcej na nośnikach danych...

... powinno być zakazane...

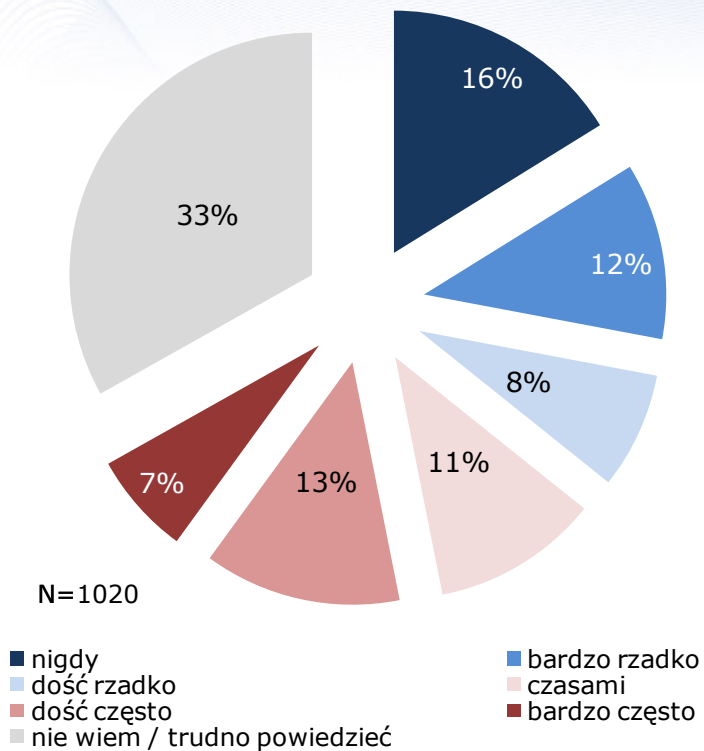

... jest zakazane przez polskie prawo...

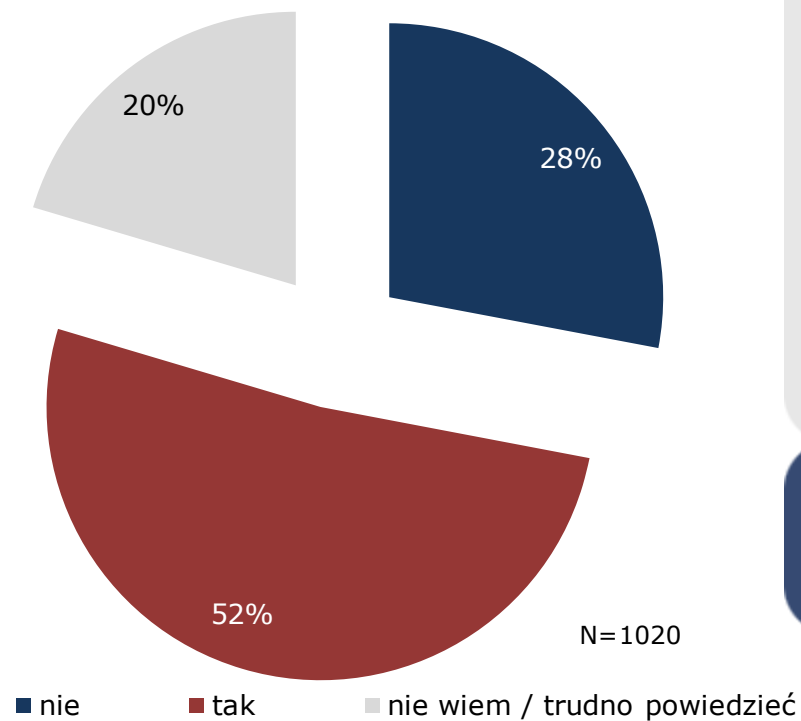

Publikowanie / przesyłanie pornografii dziecięcej...

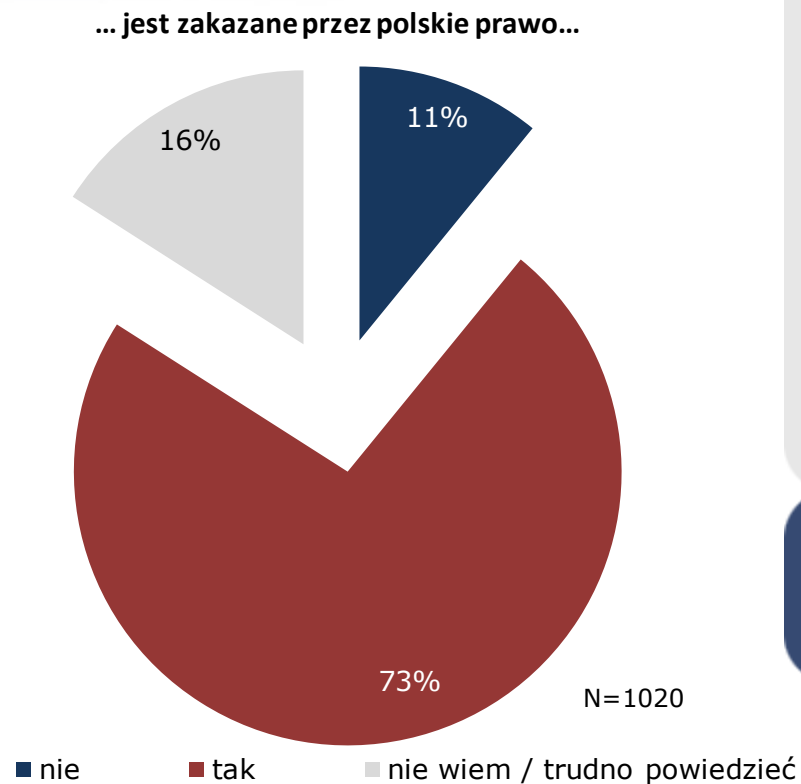
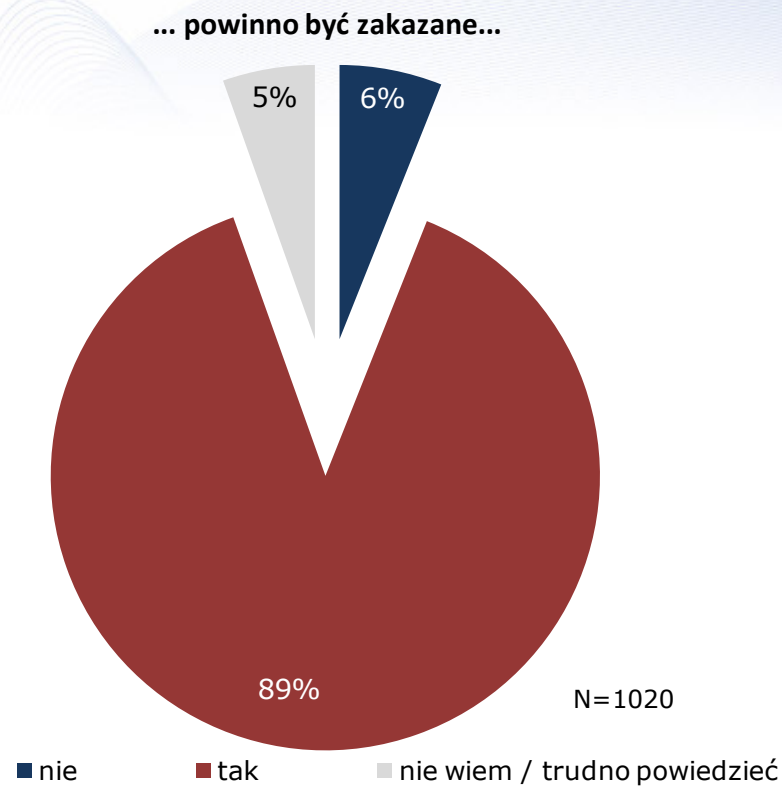
... zdarza się...

... da się skutecznie zwalczać...

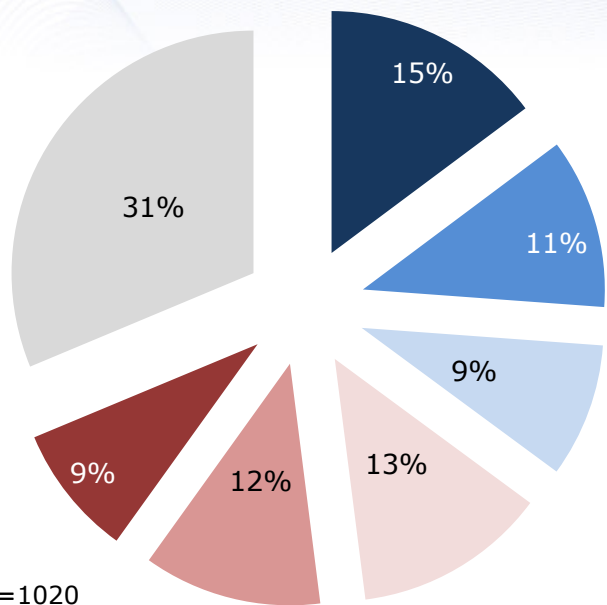

Publikowanie / przesyłanie pornografii dziecięcej...

Nakłanianie dzieci przez dorosłych do rozmów na tematy seksualne...

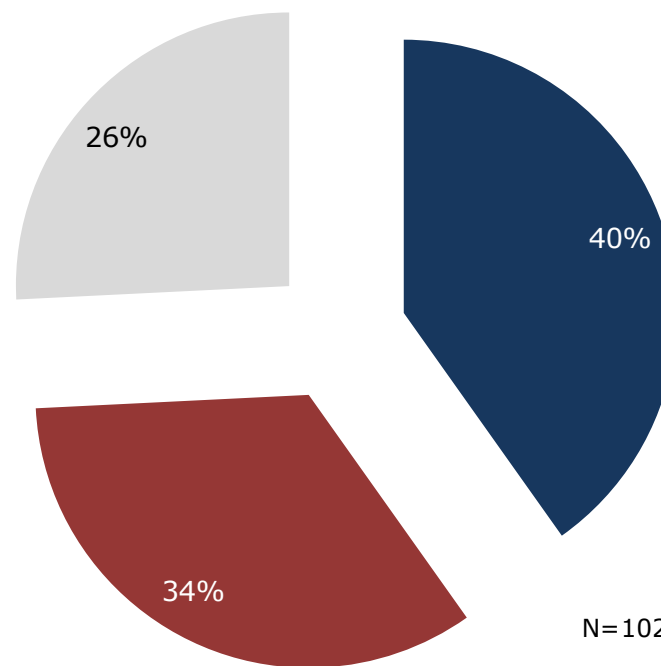
... zdarza się...

N=1020

- nigdy
- dość rzadko
- dość często
- nie wiem / trudno powiedzieć
- bardzo rzadko
- czasami
- bardzo często

... da się skutecznie zwalczać...

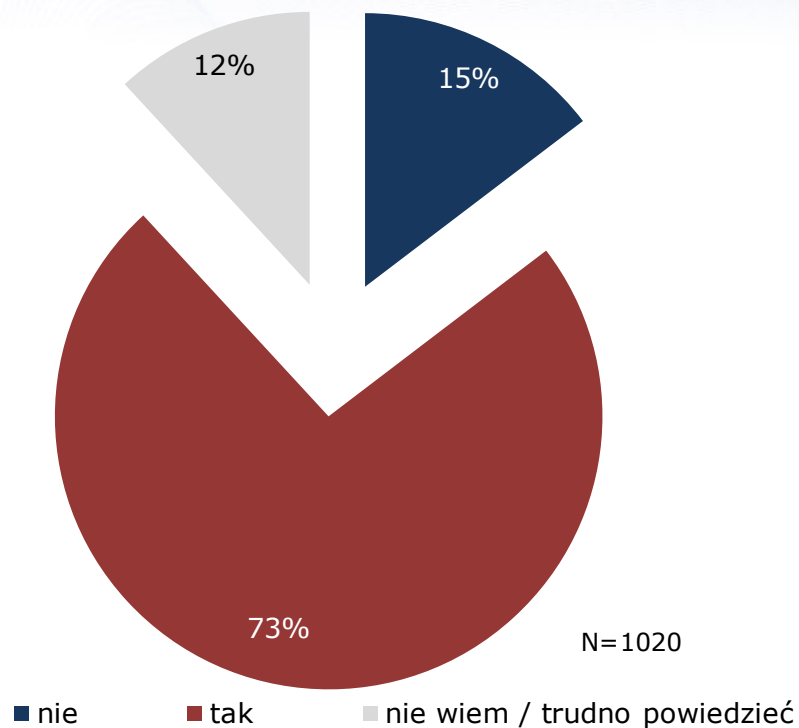

N=1020

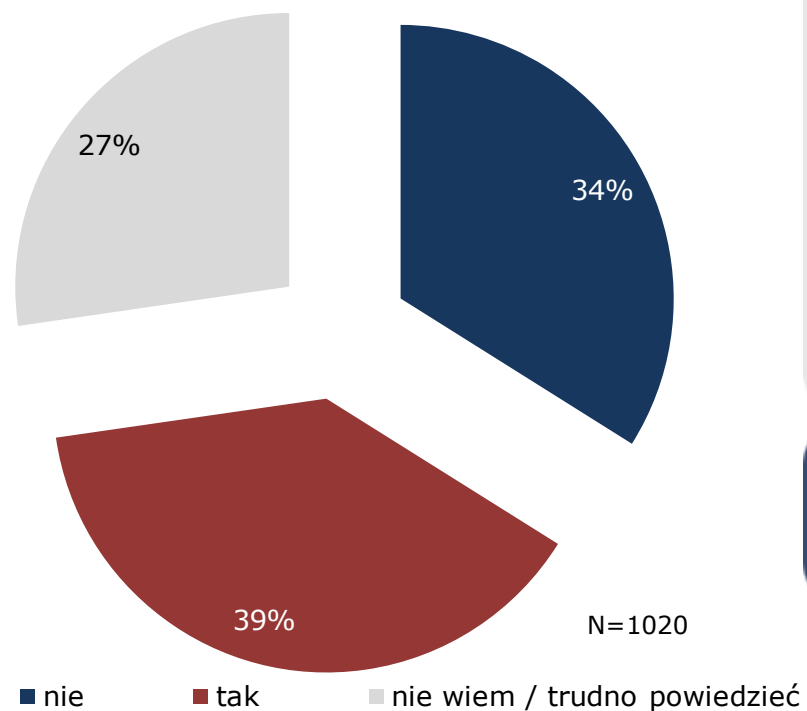
- nie
- tak
- nie wiem / trudno powiedzieć

Nakłanianie dzieci przez dorosłych do rozmów na tematy seksualne...

... powinno być zakazane...

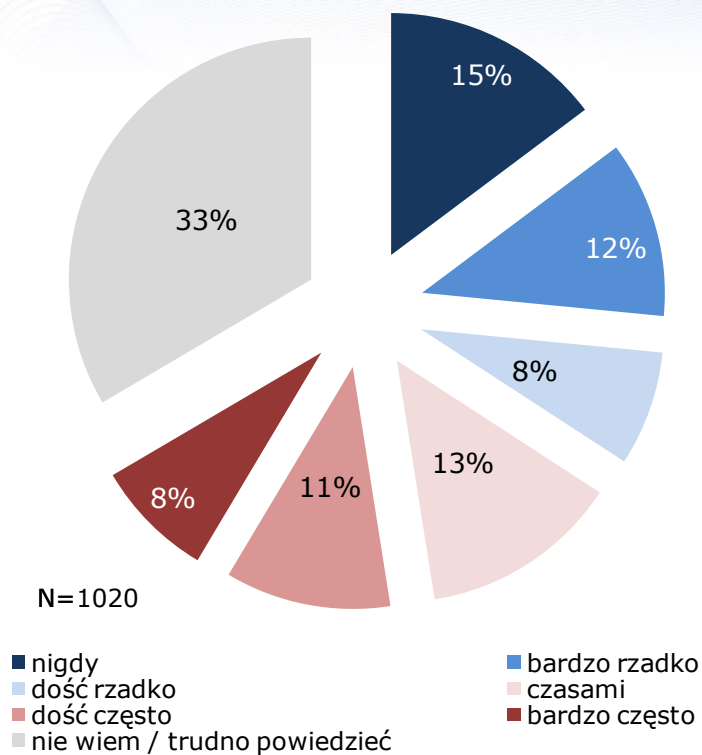

... jest zakazane przez polskie prawo...

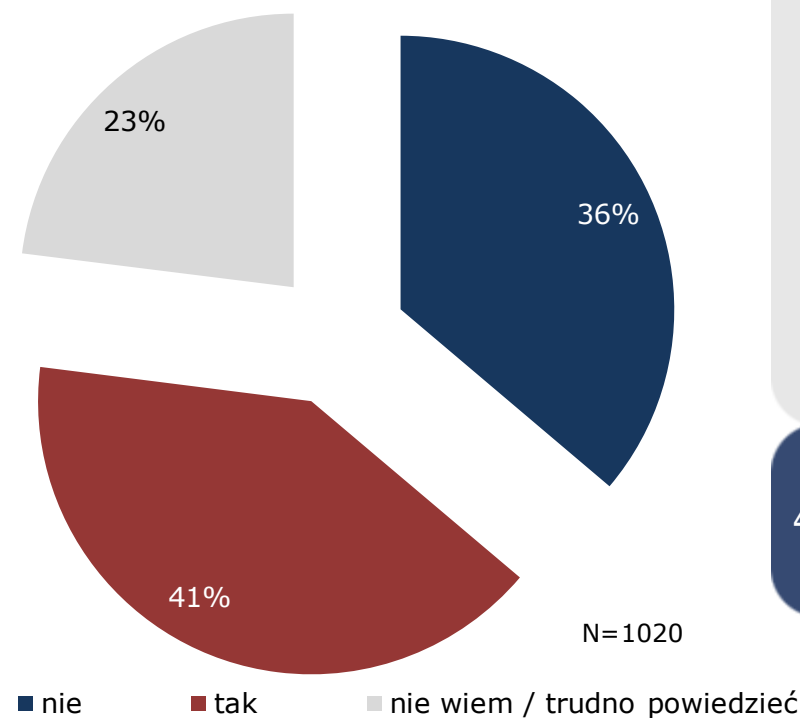

Nakłanianie dzieci przez dorosłych do spotkań w celach seksualnych...

... zdarza się...

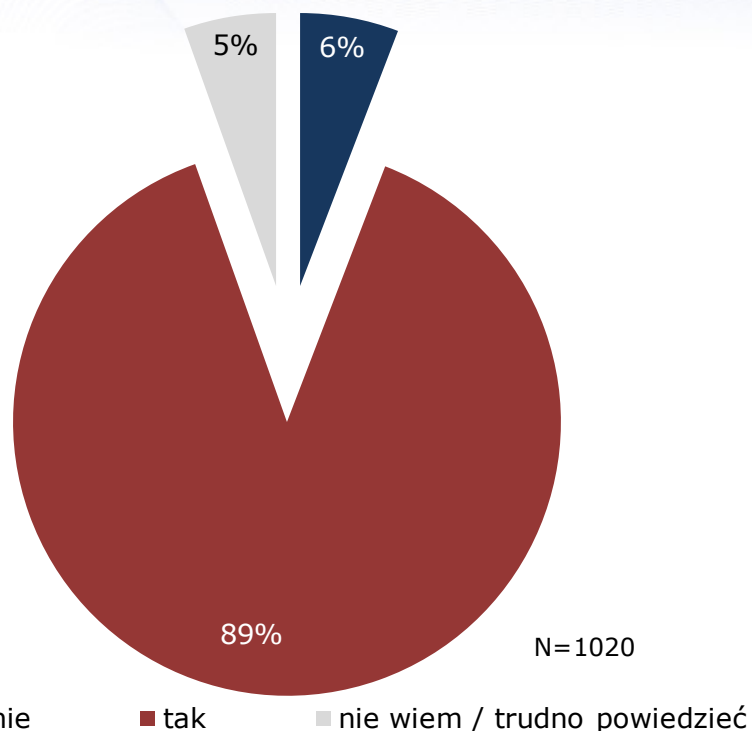

... da się skutecznie zwalczać...

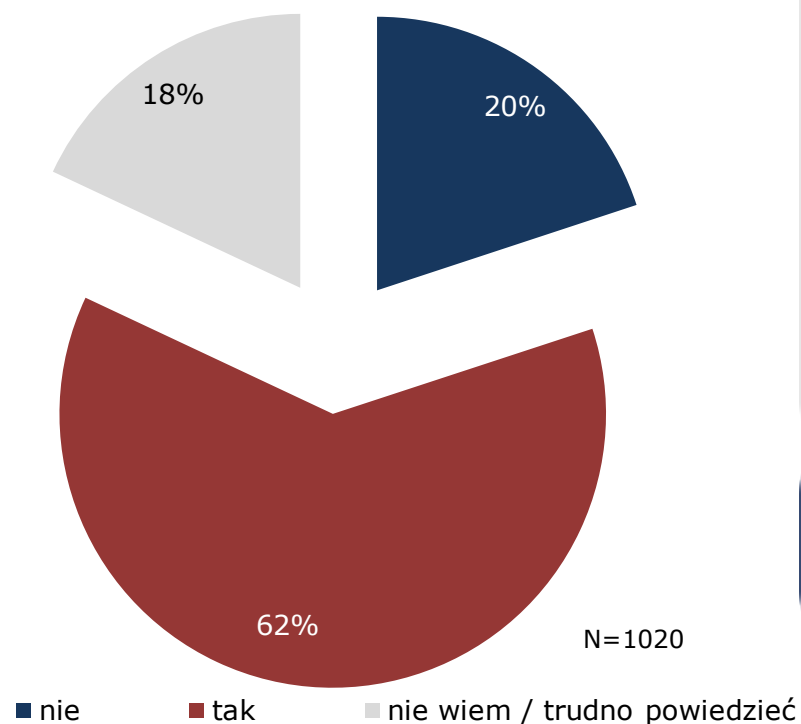

Nakłanianie dzieci przez dorosłych do spotkań w celach seksualnych...

... powinno być zakazane...

... jest zakazane przez polskie prawo...

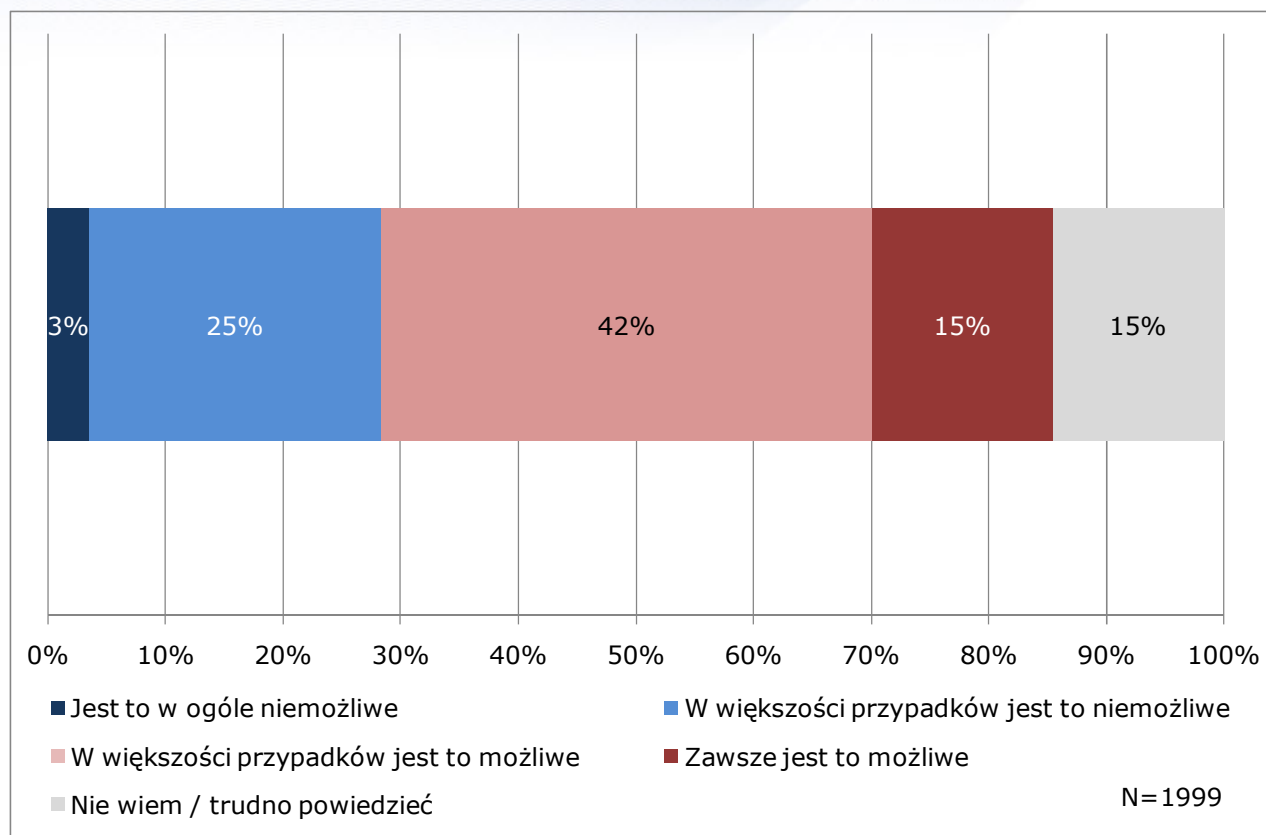
Zwalczanie zagrożeń wobec dzieci w internecie

42

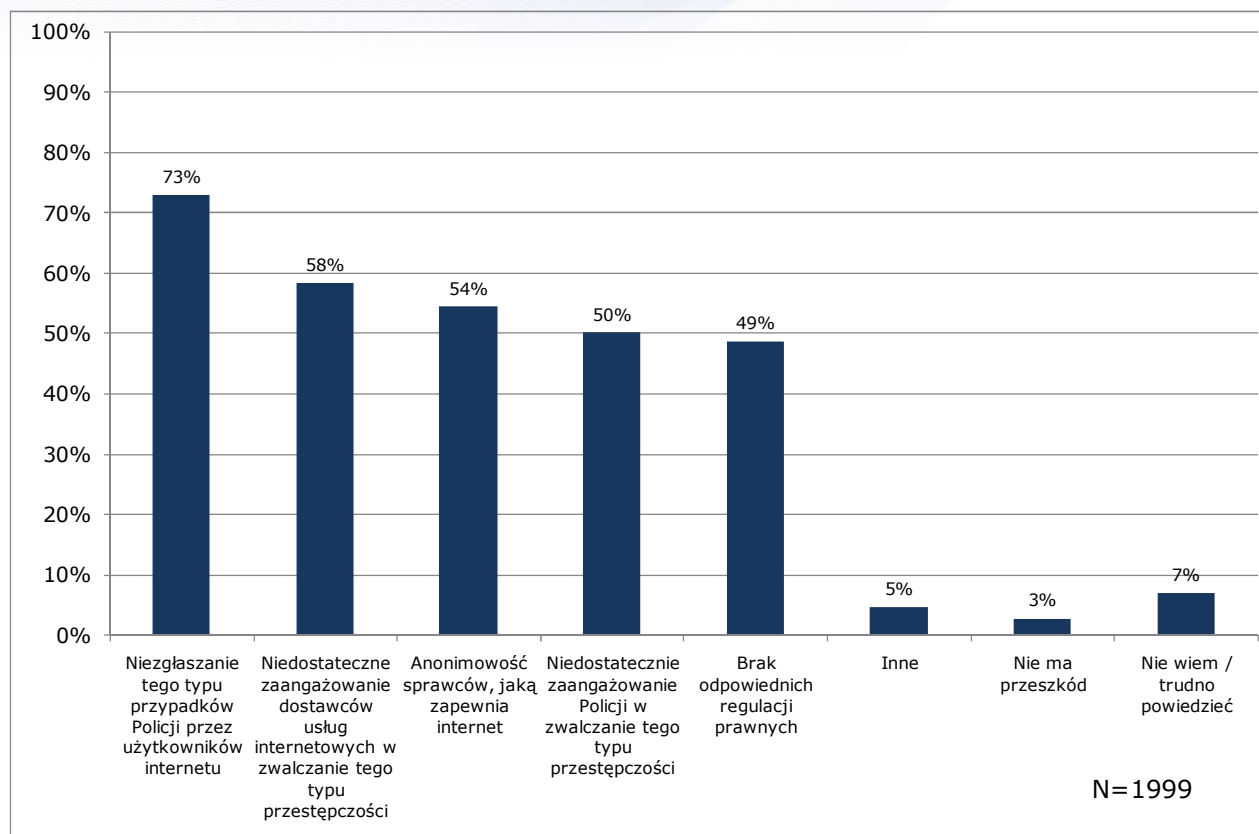
Zwalczanie zagrożeń wobec dzieci w internecie

- Co czwarty z respondentów uważa, że techniczne możliwości ustalenia przez Policję personaliów sprawców przestępstw w internecie są niewystarczające do ich ścigania. Ponad połowa badanych sądzi, że często lub zawsze sprawców przestępstw da się "namierzyć".
- Za najważniejszy powód trudności (73% wskazań) w skutecznym zwalczaniu przestępstw w internecie popełnianych wobec dzieci, respondenci uznali pasywność użytkowników sieci, którzy nie zgłaszają tego typu przypadków Policji. Na dalszych miejscach znalazły się powody takie, jak niedostateczne zaangażowanie dostawców łączy internetowych (58%) oraz anonimowość sprawców w sieci (54%). Można więc powiedzieć, że respondenci uważają, że ochrona dzieci przed przestępstwami leży w dużej mierze po stronie użytkowników i administratorów sieci. Rola państwa jest w tym kontekście stosunkowo mniej ważna – niedostateczne zaangażowanie Policji oraz brak odpowiednich regulacji prawnych były rzadziej wskazywanymi odpowiedziami (odpowiednio 50% i 49% wskazań).
- Wśród respondentów można dostrzec wyraźne przyzwolenie na czynne zwalczanie przez Policję przestępstw o charakterze seksualnym wobec dzieci – ponad 3/4 internautów zgodziłoby się na stosowanie przez Policję prowokacji (odpowiedzi "raczej tak" i "zdecydowanie tak"), a 17% użytkowników sieci jest temu przeciwna.

Jak oceniasz techniczne możliwości ustalenia przez policję personalistów sprawców przestępstw w internecie?

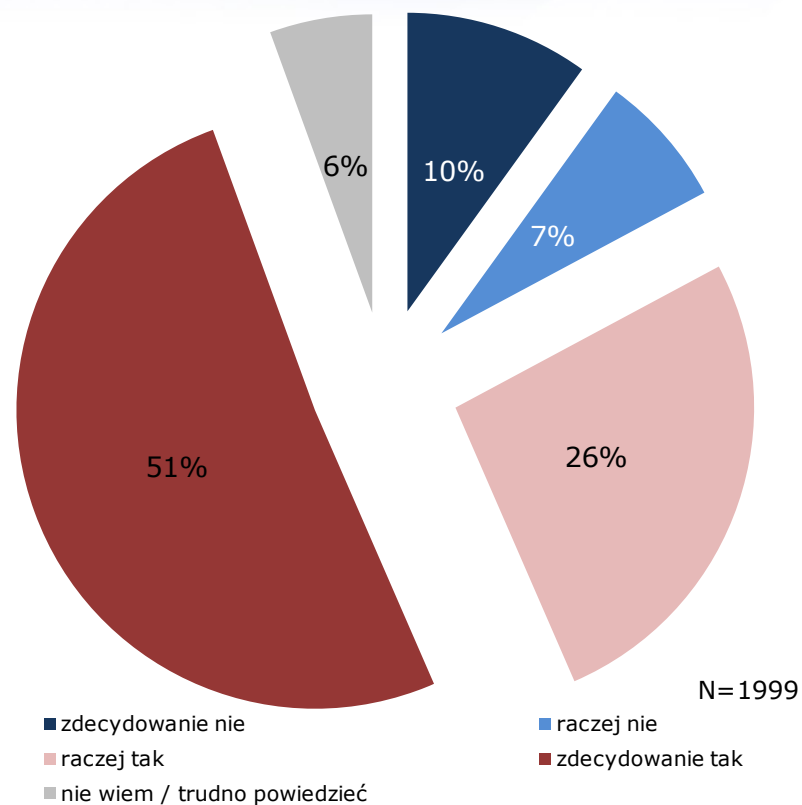

Jakie dostrzegasz przeszkody w skutecznym zwalczaniu przestępstw w internecie popełnianych wobec dzieci w Polsce?

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ respondenci mieli możliwość udzielenia więcej niż jednej odpowiedzi.

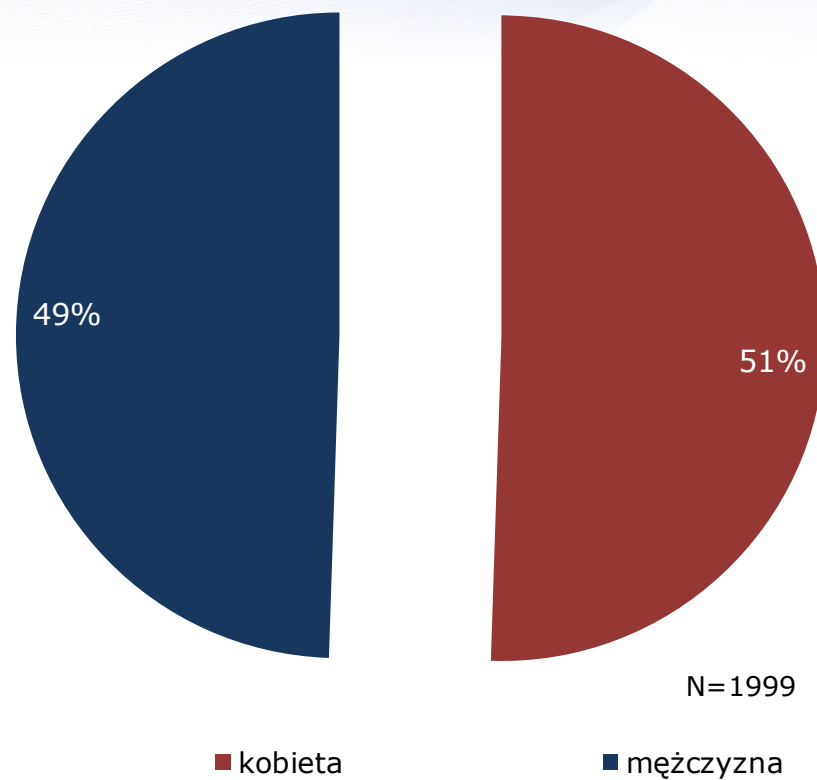
Czy uważasz, że policja powinna mieć prawo stosowania prowokacji, np. polegającej na podszywaniu się pod dziecko, w celu zwalczania przestępstw o charakterze seksualnym wobec dzieci w internecie?

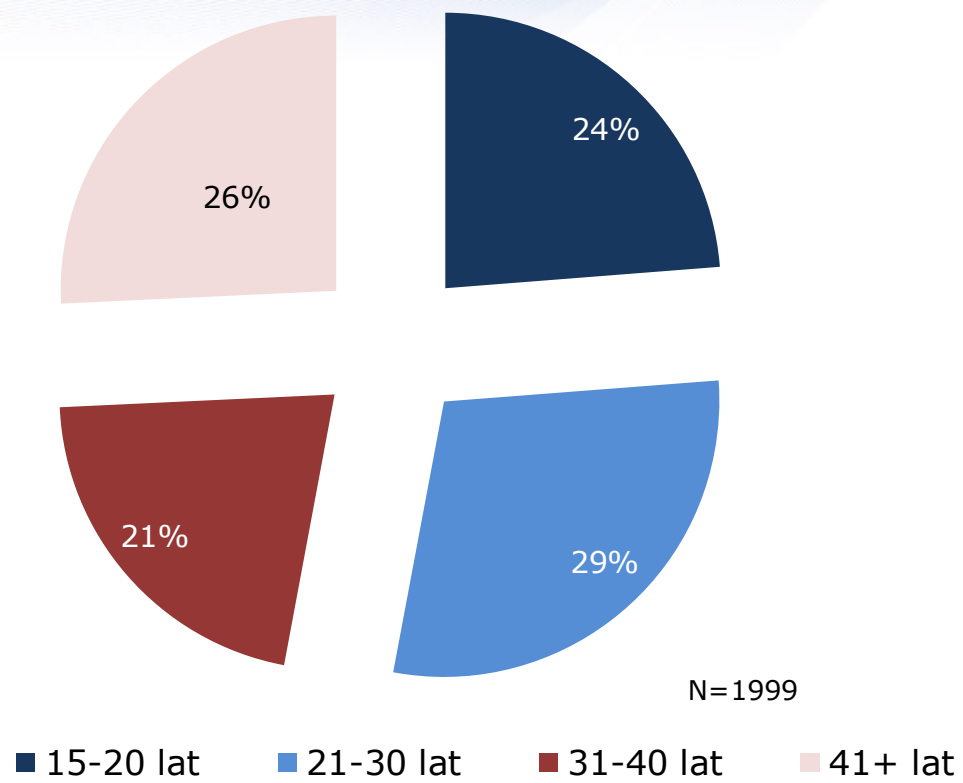
Dane socjo-demograficzne

47

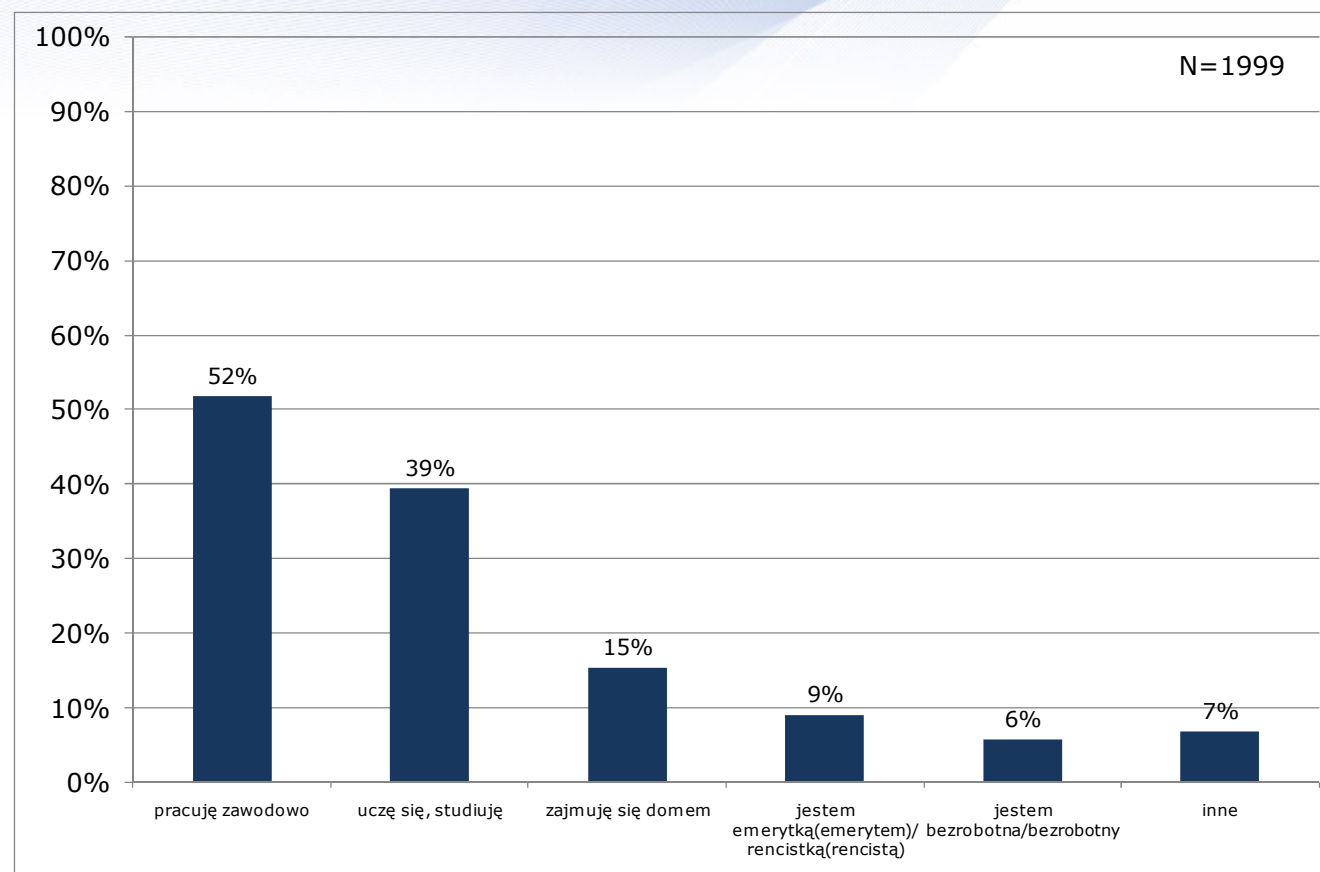
Płeć

Wiek

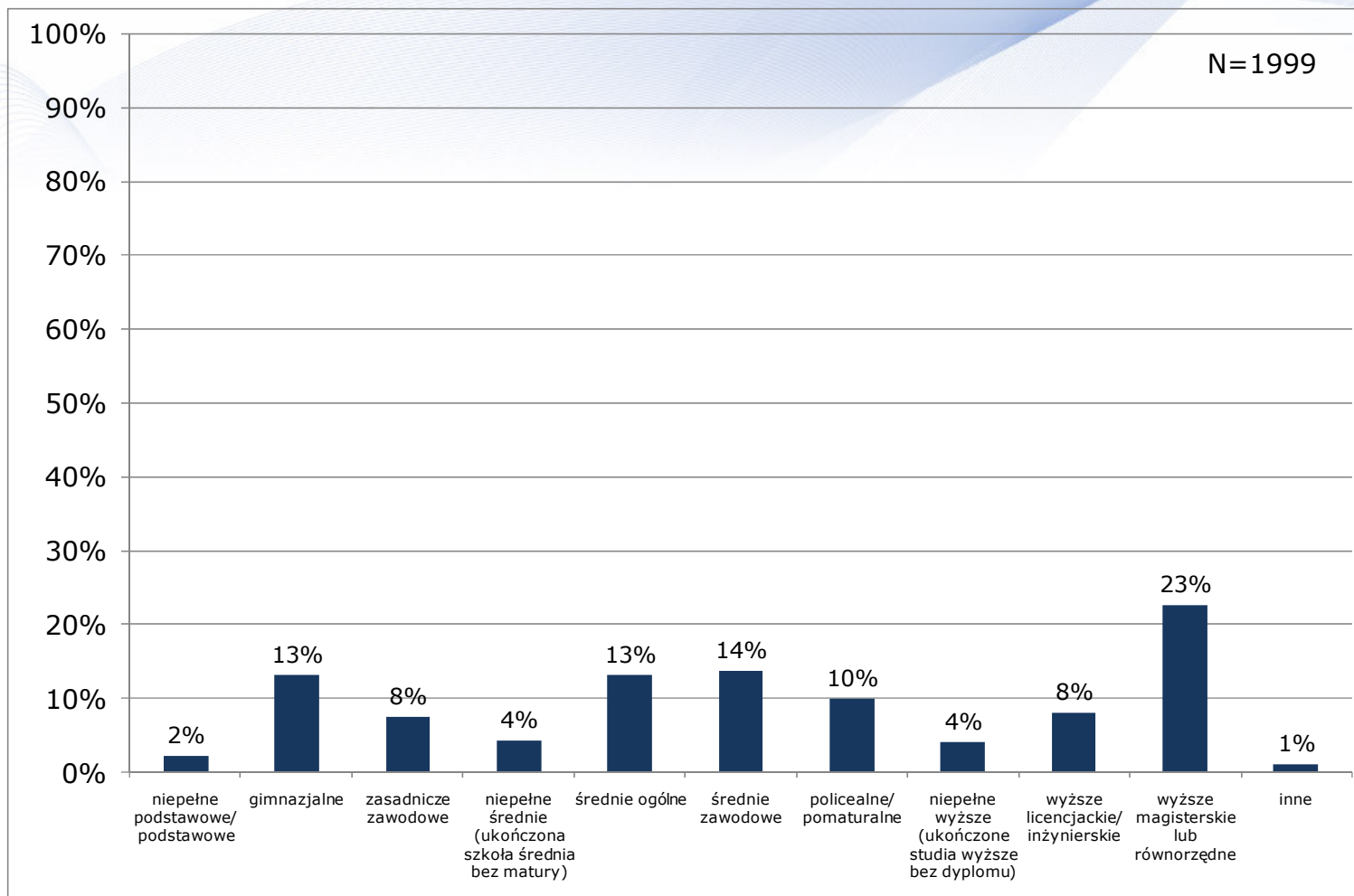

Zajęcie

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ respondenci mieli możliwość udzielenia więcej niż jednej odpowiedzi.

Wykształcenie

Kontakt

Dział Komunikacji Marketingowej:
Sylwia Szmalec
sylwia.szmalec@gemius.pl

Dział Realizacji Badań:
Joanna Stefańska
joanna.stefanska@gemius.pl

Gemius SA

ul. Wołoska 7,
02-675 Warszawa
Budynek MARS, klatka D

tel. +4822 874-41-00
fax +4822 874-41-01

